

Delårsrapport 2026

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Utveckling av verksamheten	5
Uppföljning av arbetet med prioriteringar	11
Likvärdig förskola.....	11
Stärka kompetensen.....	11
Stärka förutsättningarna för ledning och styrning	12
Prioriterat stöd till förskolor i utvecklingsarbetet.....	13
Samverkan för likvärdiga uppväxtvillkor	14
Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen.....	15
Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga	15
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor	15
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning.....	19
Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen	22
Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030.....	22
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering.....	23
Målområde - En mer jämlik stad	24
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att staden ska bli fri från segregation.....	24
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal	

utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden.....	26
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten	28
Målområde - En god organisation.....	30
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar	30
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder	33
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service	37
Ekonomisk utveckling under året.....	39
Budgetavvikelse	39
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget.....	40
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram	45
Nettokostnadsutveckling.....	45
Analys av nettokostnadsutveckling.....	45
Resultaträkning.....	46
Uppdatering investeringar 2027	47

Sammanfattning

Förskolenämnden har fortsatt det prioriterade utvecklingsarbetet för att stärka kvaliteten och likvärdigheten för barnen i Malmö stads förskolor. Barn uttrycker att trygghet, goda relationer till vuxna, lek, god mat samt kreativa och rofyllda miljöer är viktiga för att förskolan ska kännas trygg och utvecklande. Medarbetarnas förutsättningar när det gäller arbetsplatsens samlade kompetens och arbetsförhållanden är en viktig del av arbetet.

Uppföljningen visar på positiv förflyttning på flera områden. Andelen förskollärare har totalt sett fortsatt att öka, vilket stärker förutsättningarna för undervisning på vetenskaplig grund, systematiskt kvalitetsarbete och kollegialt lärande. Även andelen barnskötare med formell utbildning har höjts, vilket stärker den formella kompetensen i arbetslagen. Forskningsbaserade kompetensutvecklingsinsatser har genomförts inom bland annat barns språkutveckling, tillgängliga lärmiljöer och professionsutveckling.

Nya rektorsområden och befattningsbeskrivningar för rektorer och biträdande rektorer infördes i början på året. Det ska skapa mer lika förutsättningar mellan förskolor, stärka det utbildningsnära ledarskapet och förbättra möjligheterna att använda resurser och kompetens utifrån barnens behov. Vidare infördes en ny befattningsbeskrivning för förste förskollärare, vilket bland annat ökar andelen förskollärare i undervisning och utbildning.

Även samverkan med andra myndigheter och civilsamhället samt uppsökande arbete har varit fortsatt prioriterat. Att fler barn tar del av förskolans utbildning och att barnens närvaro i förskolan främjas har varit centrala delar av detta arbete. Samverkansmodellen *Trygga barnet* och socionomer i förskolan, liksom familjecentraler, öppna förskolor och förskolelotsar har haft en viktig roll i det förebyggande arbetet. Socioekonomiska skillnader och förskolornas möjligheter att fullt ut kompensera för barns olika uppväxtvillkor är dock fortsatta utmaningar.

Anpassningsarbete till följd av det minskande barnantalet är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa en hållbar ekonomi, men ställer stora krav på förskolor och stödfunktioner i arbetet med lokal- och bemanningsplanering. Under perioden utvecklades sju förskolor och anställningsstopp för barnskötare och pedagoger med inriktning förskola samt utökad vakansprövning för samtliga tjänster infördes. Arbetet börjar få genomslag, vilket innebär att både utfall och prognos för personalkostnader har förbättrats jämfört med vårens ekonomiska prognos.

Nämndens resultat för perioden visar ett överskott om 39,4 mnkr. Antalet barn i nämndens målgrupp bedöms understiga den befolkningsprognos som ligger till grund för årets budgettilldelning. Det innebär lägre kostnader än budgeterat. Samtidigt visar de kommunala förskolorna en negativ budgetavvikelse för perioden. Detta till följd av färre inskrivna barn är budgeterat. För helåret prognostiseras ett överskott på 40,0 mnkr jämfört med budget.

Utveckling av verksamheten

Utvecklingsarbete för stärkt kvalitet och ökad likvärdighet

Förskolenämndens kunskaper om hur barn ser på sin förskola och vad som är viktigt för att de ska uppleva förskolan som en trygg och utvecklande miljö har fördjupats under perioden. Barnens röster i det systematiska kvalitetsarbetet och i vårens dialoger med nämndens förtroendevalda visar att trygghet, nära relationer till vuxna, lek, god mat samt kreativa och rofyllda miljöer är viktiga delar av en bra förskola. Dessa perspektiv ger värdefulla insikter och bidrar till att nyansera och bredda underlagen i nämndens utvecklingsarbete.

Arbetet med att utveckla kvalitet och likvärdighet i Malmö stads förskolor har fortsatt med utgångspunkt i kunskaperna från det systematiska kvalitetsarbetet. Barnens möjligheter till lärande och utveckling är beroende av att de möts av närvarande och kompetent pedagogisk personal som kan anpassa undervisningen utifrån barnens behov, erfarenheter och intressen. En hög pedagogisk kompetens i arbetslagen är därför avgörande för att skapa en trygg, stimulerande och lärorik utbildning. Perioden uppvisar flera exempel på positiv förflyttning.

Samtidigt skiljer sig förutsättningarna för barnen åt mellan olika delar av Malmö, vilket präglar förskolornas vardag. Barnens behov varierar mellan olika förskolor, vilket kräver att verksamheten behöver anpassas genom att exempelvis fördela kompetens och resurser på olika sätt samt utveckla lärmiljöer och arbetssätt för att ge barnen bästa möjliga stöd. Att förskolornas grundförutsättningar skiljer sig åt bekräftas i vårens *Lägesbedömning - förutsättningar och tema*. Årets tema visar hur samhällsstrukturer och bostadssegregation återspeglas i förskolan och hur det påverkar förskolornas förutsättningar att arbeta kompensatoriskt.

Förskollärarnas förutsättningar att leda de pedagogiska processerna och stödja arbetslagens arbete med att tolka och omsätta läroplanens mål i utbildning och undervisning har varit en central utgångspunkt. Samtidigt har nationella förväntningar kopplat till förskollärarnas uppdrag tagit sig uttryck i flera aktuella utredningar och förslag. I *Tid för undervisningsuppdraget* (SOU 2025:26) föreslås bland annat att planering och uppföljning ska regleras som en del av undervisningsuppdraget för förskollärare. Utredningen *Ämneskunskaper och lärarskicklighet – en reformerad lärarutbildning* (SOU 2024:81) innebär i sin tur nya och ökade krav på kompetens, ansvarsfördelning och organisering inom förskolans utbildning.

För att det lokala utvecklingsarbetet på varje förskola ska få effekt i arbetet med barnen krävs ett utbildningsnära pedagogiskt ledarskap. Periodens genomgripande arbete med att implementera nya rektorsområden och nya befattningsbeskrivningar för rektor och biträdande rektor är viktiga delar i detta arbete. Vidare gäller från början av året en reviderad strukturersättningsmodell, som också den syftar till att stärka förutsättningarna för det kompensatoriska arbetet. Även när det gäller rektors förutsättningar finns ett nationellt fokus. Under perioden

presenterades *Rektor i fokus – förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap* (SOU 2026:4) som bland annat innehåller förslag för att stärka rektorers pedagogiska ledarskap.

En viktig del av utvecklingsarbetet har handlat om att stärka förutsättningarna för tvärprofessionella analyser där rektorer och stödfunktioner tillsammans bidrar med perspektiv och underlag utifrån sina respektive uppdrag och ansvarsområden. Detta för att skapa en gemensam förståelse för förskolornas utmaningar i det lokala utvecklingsarbetet och tillsammans stärka förutsättningarna för enheternas utveckling, exempelvis genom kompetenshøjande insatser och behovsstyrt stöd i samverkan med förskolans ledning.

Nära samverkan med universitet och högskolor har varit fortsatt central för att möta de krav som ställs på en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det nationella professionsprogrammet är en viktig del i arbetet med att säkerställa en likvärdig, systematisk och forskningsbaserad kompetensutveckling för förskollärare och rektorer.

Genom ULF-avtal (Utbildning, Lärande, Forskning) med Malmö universitet och deltagande i skolhuvudmännens forskningsinstitut (Ifous) har pedagogisk personal och ledning kunnat medverka i praktisknära forskning och utvecklingsinsatser, vilket bedöms bidra till att förstå, värdera och använda forskningsbaserad kunskap. Arbetet har bland annat omfattat förberedelser för ett antal rektorsområdens deltagande i *Ifous* forsknings- och utvecklingsprogram *Förskollärares ledarskap*.

Arbetet för att utveckla måltidskvaliteten har fortsatt inom ramen för den samlade måltidshanteringen. Fokus har legat på att stärka kvalitet och kompetens, både i övergripande måltidsfrågor och i den dagliga måltidsverksamheten på förskolorna. En del av arbetet har handlat om att förtydliga grunduppdraget för samtliga köksmedarbetare. Detta har lett till en ökad andel mat som lagas från grunden och att bröd bakas regelbundet på fler förskolor. Under våren genomfördes en pilot kopplat till minskat matsvinn på 15 förskolor och från och med i höst kommer samtliga förskolor att göra nya mätningar.

Befolkningsutveckling, kapacitet och lokalbehov

Antalet barn i befolkningen har under årets första åtta månader varit lägre än den befolkningsprognos som ligger till grund för årets budget. 2026 års prognos visar på en fortsatt minskning av antalet barn i åldern 1-5 år kommande år, vilket har varit en trend i flera år.

För att anpassa kapaciteten till det minskade barnantalet i den kommunala verksamheten avvecklades sju förskolor till sommaren 2026. Det motsvarar cirka 435 platser. Sommarängens förskola, Balders förskola och Kullabäckens förskola avvecklades mot bakgrund av tillfälliga bygglov som löper ut. Smaragdens förskola, Tegelmurens förskola, Lillsjöns förskola och Änghagens förskola avvecklades mot bakgrund av brister i lokalerna och/eller minskat antal barn.

Tidigt under året öppnade Brages förskola med 160 platser i Hyllie, vilket

har lett till att behovet av förskoleplatser i området kan mötas i större utsträckning.

Under perioden har tre administrativa lokaler avvecklats och verksamheten har omlokaliseras till en kontorslokal för att minska de administrativa lokalkostnaderna.

Fokus på anpassning och avveckling

Det minskade barnantalet ställer krav på ett omfattande arbete för att anpassa kapaciteten av förskoleplatser inom den kommunala verksamheten. Under perioden har arbetet haft ett tydligt fokus på avveckling av lokaler och anpassning av bemanningen.

Nämndens planering av kapaciteten behöver vara inriktad på att klara det maximala behovet av platser i maj månad när efterfrågan är som störst. Personal, lokaler och stödresurser dimensioneras därför utifrån det större platsbehov som finns under våren. När sexåringarna lämnar verksamheten för förskoleklass minskar barnantalet och verksamheten behöver anpassa både lokaler och bemanning. Samtidigt är antalet yngre barn som tillkommer färre än antalet barn som lämnar verksamheten, vilket gör att barnunderlaget successivt minskar.

Det lägre kommunbidrag som följer av ett minskat barnantal medför utmaningar för nämnden som huvudman för utbildningen i förskolan. Nämndens kommunbidrag justerades redan vid ingången av året, men arbetet med anpassningar har i huvudsak kunnat inledas först vid halvårsskiftet. Utöver detta får lokalanpassningar en fördröjd ekonomisk effekt som en konsekvens av externa hyresavtals löptider och den uppsägningstid som finns kopplat till de interna hyresavtalen med servicenämnden. Fortsatta anpassningar av lokalkapaciteten är därför nödvändiga för att nämndens lokalkostnader ska minska så att tillgängliga resurser i så stor utsträckning som möjligt ska kunna riktas till arbetet närmast barnen.

Avvecklingar av förskolor är ett resurskrävande arbete som innefattar både komplexa utredningar, omfattande planeringsprocesser och kommunikationsinsatser. Analysen behöver ta hänsyn till både kort- och långsiktiga prognoser för platsbehov, geografisk balans samt lokalmässiga förutsättningar. Avvecklingar behöver därför hanteras olika beroende på geografisk kontext. Vidare finns flera osäkerhetsfaktorer där beståndet av fristående förskolor är en, både för placeringsarbetet och lokalplaneringen. Förändringar av antal platser i det fristående beståndet kan ske plötsligt, vilket kan påverka efterfrågan på plats i kommunal förskola både på kort och lång sikt.

Under våren har en rutin för kapacitetsplanering med process- och arbetsbeskrivning tagits fram. Arbetet med kapacitetsplanering ska säkerställa att det finns rätt lokal- och kapacitetsmässiga förutsättningar att bedriva god och kostnadseffektiv förskoleverksamhet, både på kort och lång sikt. Syftet är att säkerställa rätt förutsättningar för rektors och stödfunktionernas arbete kring en avveckling.

Lokalplaneringen behöver hantera ett nuläge där förskolenämndens målgrupp minskar samtidigt som planeringen också behöver vara långsiktig och ha möjlighet att möta en eventuell befolkningsökning på sikt. Det utbyggnadsbehov som finns drivs av behovet av att ersätta platser i lokaler med tillfälliga bygglov och lokaler med brister samt för att kunna erbjuda förskoleplatser i stadsutvecklingsområden. Flera förskolor som färdigställs kommande år är resultat av planering och arbete som pågått sedan flera år tillbaka.

För att förebygga övertalighet och samtidigt värna kompetens inom nämndens verksamhet har det under våren införts anställningsstopp för barnskötare och pedagoger med inriktning förskola samt utökad vakansprövning av samtliga tjänster. Det görs ett aktivt arbete med att löpande matcha medarbetare till förskolor med bemanningsbehov. Detta innebär att vakanser ersätts internt istället för genom nyanställning. För att kunna fatta välavvägda beslut i det löpande anpassningsarbetet görs kontinuerliga kartläggningar av bemanningsläget och bedömningar av konsekvenser för medarbetare och barn.

Pågående utvecklingsarbete med strategisk bemanningsplanering är en viktig bas i anpassningsarbetet. Det ska bidra med ett tydligt verktyg och stöd för chefer i arbetet. Inom ramen för detta har också en utredning om korttidsbemanning initierats. Parallellt utreds möjligheterna att tillämpa pensionslösningar i enlighet med stadens pensionsriktlinje. Samverkan pågår med andra nämnder för att utveckla gemensamma lösningar som kan stärka stadens förmåga att behålla kompetens på både kort och lång sikt, och därigenom säkerställa den framtida kompetensförsörjningen. Arbetet med anpassningar av bemanningen sker i nära samverkan med de fackliga organisationerna.

Arbetet med anpassningar och avvecklingar ställer krav på planering och resursfördelning för att kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt. Avvecklingar behöver planeras och kommuniceras i god tid för att säkerställa att barnens bästa beaktas och att vårdnadshavare ges möjlighet till delaktighet i processen. En alltför kort planeringshorisont kan försvåra arbetet med att säkerställa goda förutsättningar för både barn och medarbetare i samband med förändringar.

Nämndens systematiska arbete med mänskliga rättigheter

Förskolenämndens arbete med mänskliga rättigheter utgår från skollagen, förskolans läroplan, barnkonventionen och diskrimineringslagen. Arbetet bedrivs också i enlighet med Malmö stads policy för mänskliga rättigheter och syftar till att säkerställa alla barns rätt till en trygg och likvärdig förskola. Det är en del av förskolans grunduppdrag att ge barn kunskap om sina rättigheter och att bedriva undervisning enligt barnkonventionens principer.

Förskolans demokratiuppdrag utgår från att varje barn ska få komma till tals och bli bemött med förståelse och respekt för sina tankar, erfarenheter och behov. Förskolan ska också skapa förutsättningar för barn att utveckla en förståelse för demokratiska processer och tillsammans med pedagoger utforska frågor som berör samhället och deras egen omvärld. Under våren

genomfördes *Innocarnival*, där tio förskolor arbetade med frågor som rör barnens närmiljö. Genom platsanalyser identifierade barnen bland annat nedskräpning och trafiksäkerhetsproblem samt tog fram förslag på förbättringar. En förskola lämnade även in ett Malmöinitiativ om en ny lekplats i närområdet. Vid vårens årliga konstutställning i Pildammsparken bidrog 9000 barn från kommunens förskolor till konstverken.

Ett utvecklingsarbete i samarbete med forskare för att utveckla nya arbetssätt och modeller har fortsatt för att bättre kunna ta tillvara barns röster och perspektiv i den övergripande uppföljningen och planeringen av verksamheten. Vid nämndens analysdag i mars med temat *Barns åsikter och framtidens förskola* möttes förtroendevalda, barn, pedagogisk personal och ledning från utvalda förskolor för samtal om vad som är viktigt i förskolan.

Det pågår kontinuerligt utvecklingsarbete för att stärka förskolornas förutsättningar att förebygga diskriminering, främja likabehandling och öka barns delaktighet. En central del av arbetet för mänskliga rättigheter är att stödja förskolornas utvecklingsarbete, ofta i samverkan med andra nämnder, Malmö universitet och andra lokala aktörer. Under våren infördes ett nytt systemstöd på samtliga kommunala förskolor för ärenden om barn i behov av särskilt stöd, orosanmälningar samt diskriminering och kränkande behandling.

Samverkan kring minoriteters rättigheter sker på såväl nationell som lokal nivå. Samarbetet med Romskt informations- och kunskapscenter (RIKC) har fortsatt under våren. Arbetet tillsammans med stadskontoret inom det finska förvaltningsområdet och den finskspråkiga förskolan har fortsatt för att stärka barns finska språk och kulturella identitet. Nämnden ingår även i styrgruppen för avtalet med Judiska församlingen för att motverka antisemitism och främja judiskt liv och kultur. Genom Pedagogisk inspiration (PI) har kunskapshöjande insatser genomförts för att stödja förskolornas arbete mot antisemitism. Nämnden har även deltagit i *Malmö möts*, stadens gemensamma arbete för demokrati, mänskliga rättigheter och antirasism.

Förskolan i ett förändrat samhälls- och säkerhetsläge

Den nationella styrningen kopplad till säkerhet, beredskap och brottsförebyggande arbete har inneburit ökade krav på förskolorna när det gäller planering, utbildning och samordning. Under perioden har arbetet med att stärka förskolornas beredskap och säkerhet fortsatt utifrån de nya bestämmelserna i skollagen. Fokus har legat på inköp av beredskapsutrustning och andra insatser för att stärka beredskapsförmågan. Insatser har genomförts bland annat för att stärka arbetet med obehörigas tillträde till förskolorna. Kompetensutveckling och stödinsatser har fortsatt, däribland utbildning för personal i att förebygga och hantera pågående dödligt våld (PDV). Samtidigt pågår arbete med att identifiera och genomföra säkerhetsåtgärder på förskolorna.

Skärpta regelverk inom cybersäkerhet och digital resiliens innebär att förskolorna behöver stärka arbetet med informationssäkerhet, beredskap

och säker användning av digitala system. Cybersäkerhetslagen (CSL) trädde i kraft i januari 2026 och ställer krav på stärkt skydd av nätverks- och informationssystem samt rapportering av betydande incidenter. Under våren påbörjades anpassningen till lagens krav genom att bland annat ta fram en vägledning för användning av AI.

Digitalisering som stöd i verksamhetsutveckling

IT- och digitaliseringsarbetet syftar till att utveckla en trygg och säker systemmiljö som möjliggör effektivisering, innovation och kontinuerligt förbättringsarbete. Arbetet utgår från den nationella digitaliseringsstrategin, stadens utvecklingsplan och aktuell forskning. Under perioden har ett nytt inriktningsdokument tagits fram som anger riktning och gemensam struktur för de kommande årens utvecklingsarbete.

Ett nytt verksamhetssystem med barn- och elevregister har tagits i drift. Parallellt har nya systemstöd för dokumentation av ärenden som rör barn i behov av särskilt stöd, tilläggsbelopp, kränkningar och orosanmälningar implementerats i förskolorna. Insatserna förväntas bidra till ökad kompetens och en mer likvärdig hantering av centrala processer kopplade till förskolans uppdrag och värdegrund. Därutöver har ett nytt digitalt stöd för utvecklingssamtal mellan vårdnadshavare och förskola införts.

AI är en viktig del av verksamhetens utveckling. Under perioden genomfördes en nulägesanalys som visar att användningen idag främst drivs av enskilda initiativ och att AI-mognaden varierar mellan olika målgrupper. Fortsatt utvecklingsarbete behöver fokusera på gemensamma arbetssätt, likvärdig användning och målgruppsanpassat stöd.

Förskolenämndens tillsynsarbete

Nämnden har fortsatt arbetet med utveckling och anpassning för att möta nya lagkrav, förändrade förutsättningar och ökade krav på en rättssäker och effektiv tillsyn av fristående verksamheter. Under våren genomförde Skolinspektionen en tillsyn av Malmö stads arbete med tillsyn av pedagogisk omsorg samt huvudmännens fortlöpande lämplighet och insikt. Bedömningen är att nämnden uppfyller gällande krav i lagstiftningen. Under perioden har även stadsrevisionen granskat nämnden tillsynsarbete och nämnden ska yttra sig under hösten.

Uppföljning av arbetet med prioriteringar

I detta avsnitt sammanfattas periodens arbete med förskolenämndens två prioriteringar kopplat till grunduppdraget - likvärdig förskola samt samverkan för likvärdiga uppväxtvillkor. Prioriteringar som sammanfaller med kommunfullmäktigemålen ska enligt stadens anvisningar huvudsakligen följas upp under aktuellt mål.

Likvärdig förskola

Det första av nämndens prioriterade områden handlar om att höja kvaliteten i utbildningen och att stärka likvärdigheten för barnen i kommunens förskolor. Arbetet fokuserar på att stärka kompetensen i mötet med barnen, att stärka förutsättningarna för ledning och styrning samt att stödja förskolor i det lokala utvecklingsarbetet. Den önskade effekten är stärkta förutsättningar för profession och ledning att ta ansvar för och utveckla utbildningen i linje med målen och riktlinjerna i förskolans nationella styrdokument. Bedömningen är att periodens arbete på flera sätt bidragit till den önskade effekten.

Stärka kompetensen

Arbetet för att stärka kompetensen närmast barnen har fortsatt med utgångspunkt i förskolenämndens kompetensförsörjningsplan för 2026 och 2027. Medarbetarnas förutsättningar när det gäller arbetsplatsens samlade kompetens och arbetsförhållanden har varit en viktig del av detta arbete. Kompetensväxling och kompetensutveckling har varit de två huvudspåren under perioden.

Kompetensväxling innebär ett aktivt arbete för att fortsätta höja andelen förskollärare. Uppföljningen i denna delårsrapport visar att andelen förskollärare har fortsatt att öka totalt sett. Den generellt sett förändrade kompetensprofilen på förskolorna bedöms stärka förutsättningarna för undervisning på vetenskaplig grund, systematiskt kvalitetsarbete och kollegialt lärande.

Arbete pågår för att skapa en mer likvärdig kompetensfördelning mellan förskolorna. Variationer i andel förskollärare per förskola och andel barnskötare med formell kompetens per förskola förutsätter fortsatta insatser för att fördela kompetensen på ett sätt som möter behoven i barngrupperna. Utvecklingsarbetet kring rektors förutsättningar är en del av detta arbete.

Under perioden har arbetet med kompetens- och professionsutveckling fortsatt. Här ingår bland annat det nationella professionsprogrammet, praktikinlärande forskning och kompetensutveckling för olika yrkesgrupper. Arbetet har omfattat utveckling av strukturer för uppföljning av kompetens och meritering samt deltagande i forsknings- och utvecklingsinsatser i

Samverkan med Malmö universitet och *Ifous*. Uppdragsutbildningen för barnskötare har fortsatt under perioden. Samverkan med andra nämnder för att ta tillvara medarbetares kompetens och möta långsiktiga kompetensbehov i staden har också varit en del av arbetet.

Som nämnts tidigare pågår arbete med att anpassa bemanningen efter det minskande barnantalet. Anställningsstoppet för barnskötare och pedagoger med inriktning förskola samt utökad vakansprövning är åtgärder som innebär att bemanningen i olika förskolor och mellan områden behöver förändras. Detta bedöms påverka det vidare arbetet med kompetensförsörjning.

Prioriteringen sammanfaller med kommunfullmäktigemålen om arbetsmiljö respektive kompetens under målområdet *En god organisation*. Där redovisas arbetet för att stärka grundförutsättningarna på dessa områden.

Stärka förutsättningarna för ledning och styrning

I början av 2026 infördes de nya rektorsområdena för att skapa mer likvärdiga förutsättningar för barnen att möta en förskola av god kvalitet. Den nya sammansättningen av förskolor ska stärka rektorernas möjligheter att leda och organisera för en högre processkvalitet och som ett, av flera, verktyg i det fördela resurser och kompetens utifrån barnens behov.

Parallellt har nya befattningsbeskrivningar införts för rektor och biträdande rektor. På detta sätt ska det bli tydligare hur rektor kan använda sina resurser, vara utbildningsnära och skapa en jämn och hög kvalitet i arbetet. Det utökade chefsmandatet för biträdande rektor ska i sin tur bidra till ett nära ledarskap för arbetslaget och en ändamålsenlig ledningsorganisation. De förändrade befattningsbeskrivningarna förväntas också tydliggöra de olika ansvarsnivåerna för rektor och förskollärare enligt skollagen. Det har även införts en ny befattningsbeskrivning för förste förskollärare, vilket innebär att andelen förskollärare i undervisning och utbildning ökar. Detta ska stärka den pedagogiska kvaliteten i vardagen, stärka kvaliteten i utbildningen särskilt i de barngrupper som bedöms behöva det som mest stödja rektor i att utveckla utbildningen.

Implementeringen av ovanstående förändringar har påverkat arbetet på alla nivåer i organisationen under perioden. Dessa parallella förändringar har ställt stora krav på chefer och medarbetare, såväl på förskolorna som inom stödfunktionerna. Dialogen med de fackliga organisationerna har varit betydelsefullt i uppstarten.

Forskare vid Malmö universitet och Linnéuniversitetet har anlitats för att följa utvecklingsarbetet kring de nya rektorsområdena och de förändrade beslutsmandaten för rektor och biträdande rektor. Syftet är att tidigt få en bild av vilka förutsättningar som påverkar utbildningens kvalitet, samt att förstå hur huvudmannens intentioner tolkas och omsätts i det dagliga arbetet med styrning, ledning och organisering. Detta ska i sin tur ge vägledning om vad som behöver beaktas i det fortsatta utvecklingsarbetet. Parallellt har en utvärdering av förändringen påbörjats inom

förskolenämndens verksamhet som en integrerad del av det systematiska kvalitetsarbetet.

De fördjupade och tvärprofessionella analyserna är ett viktigt led i att stärka ledningen och styrningen. Arbetsformer där rektorer och stödfunktioner möts i frågor som är angelägna för alla har som tidigare nämnts vidareutvecklats. Målet är en samordnad och strukturerad arena där rektorer och stödfunktioner arbetar tillsammans med process- och kunskapsrelaterade områden som kan stärka verksamhetens kvalitet, ge tydlig riktning och driva utveckling.

Prioriteringen sammanfaller med flera av de kommunfullmäktigemål som riktats till nämnden. Under målområdet *En god organisation* redovisas arbetet för att stärka grundförutsättningarna i form av arbetsmiljö och kompetens.

Prioriterat stöd till förskolor i utvecklingsarbetet

Nämndens arbete med att stödja förskolorna i deras lokala utvecklingsarbete har under perioden fokuserat på att stärka ledningens och professionens förutsättningar att utforma utbildning och arbetssätt utifrån barnens behov av stöd, stimulans och vägledning. Arbetet har omfattat kompetensutveckling och insatser för att säkerställa tillgängliga lärmiljöer av god kvalitet.

Vidareutvecklingen av förskolornas språkutvecklande arbete har följt nämndens planering och förskolorna arbetar mer systematiskt för att stödja barnens språkutveckling. Arbetet med ELSA (*Eget Lärande genom Språkstödjande Aktioner*) fungerar nu både som modell och gemensamt kunskapsunderlag för Malmö stads förskolor. Detta är resultatet av ett flerårigt praktikinrä utvecklingsarbete tillsammans med forskare inom *Ifous*.

Även arbetet inom värdegrundsområdet har följt årets planering. Arbetet utifrån handlingsplanen *Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026* har även fortsättningsvis haft ett fokus på att förebygga och motverka begränsande normer, däribland hedersrelaterat våld och förtryck. Arbetet har också inletts för att ta fram handlingsplaner kopplade till Malmö stads arbete mot islamofobi, antimuslimsk rasism, afrofobi och antisvart rasism. Kopplat till arbetet med nationella minoriteter genomfördes under perioden en utbildningsdag om romers rättigheter och livsvillkor.

Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet är en integrerad del av förskolans verksamhet. Under perioden har inriktningen tydliggjorts med fokus på att skapa förutsättningar för barns trygghet, hälsa, utveckling och lärande. Arbetet med att stärka stödet till förskolorna har fördjupats, med särskilt fokus på god omsorg och undervisning utomhus.

Prioriteringen sammanfaller med flera av de kommunfullmäktigemål som riktats till nämnden. Uppföljning görs inom målområdena *En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga* och *En mer jämlik stad*.

Samverkan för likvärdiga uppväxtvillkor

Det andra av nämndens prioriterade områden avser samverkan med andra myndigheter och samhällsaktörer med fokus på likvärdiga uppväxtvillkor för alla barn i Malmö. Förskolorna har genom sitt nationella uppdrag en unik möjlighet att bygga förtroende och legitimitet hos barnens vårdnadshavare för att främja barnets hälsa, utveckling och lärande. Utifrån dessa perspektiv har förskolan en särskilt viktig roll som samhällsaktör.

Bedömningen är att periodens arbete följt nämndens planering. Fördjupad samverkan bidrar till att främjande och förebyggande insatser kan erbjudas familjer med behov av stöd på ett mer samordnat och ändamålsenligt sätt. Det vidare arbetet med samverkansmodellen *Trygga barnet* och samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden kring socionomer i förskolan beskrivs längre fram i rapporten. Detsamma gäller det uppsökande arbetet i samverkan med civilsamhället med särskilt fokus på att nå familjer i områden med låg inskrivningsgrad i förskolan.

Familjecentraler och öppna förskolor har varit fortsatt centrala arenor för tidiga gemensamma insatser från förskolenämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden och Region Skåne. Under våren färdigställdes en kartläggning och utvärdering av familjecentralernas och de öppna förskolornas placering och förutsättningar. Utvecklingen behöver följas kontinuerligt utifrån stadens förändrade behov och i nära samverkan med arbetsmarknads- och socialförvaltningen, samt Region Skåne, särskilt i frågor som rör framtida lokalisering och utveckling av familjecentraler.

Samverkan med funktionsstödsnämnden kring barn i särskilt sårbara sammanhang har fortsatt under perioden, särskilt kring barn med neuropsykiatriska eller intellektuella funktionsnedsättningar. Arbetet har fokuserat på informationsspridning om stödinsatser enligt *Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade* (LSS), utvecklad kommunikation med barnen, transportfrågor samt erfarenhetsutbyte kring kompetensutveckling.

Prioriteringen sammanfaller med flera av de kommunfullmäktigemål som riktats till förskolenämnden. Samverkan är en viktig förutsättning för nämndens bidrag till målen om goda uppväxtvillkor för barn och unga. Prioriteringen knyter även an till målen om en mer jämlik stad och målet om en god och likvärdig service.

Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen

I detta avsnitt görs en uppföljning och analys av förskolenämndens arbete under januari-augusti för att bidra till de kommunfullmäktigemål som riktats till nämnden. Utifrån analysen görs en bedömning om förväntad måluppfyllelse för 2026.

Uppföljningen utgår ifrån flera underlag för att ge en bred utgångspunkt för analysen. Här ingår bland annat *Lägesbedömning - förutsättningar och fördjupning* och uppföljningen av nämndens uppsökande verksamhet och särskilda platserbudanden i rapporten *Förskola för fler barn*. Även en kartläggning och utvärdering av öppna förskolors placering och förutsättningar har tillfört kunskap till uppföljningen.

Vidare utgår uppföljningen från nämndens indikatorer. Vissa indikatorer följs upp först i årsanalysen. Under varje kommunfullmäktigemål finns en beskrivning av utvecklingen för de indikatorer som ska följas upp i delårsrapporten.

Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor

Hur har det gått?

Förskolenämndens bidrag under perioden har fortsatt vilat på arbete inom tre huvudområden: att skapa förutsättningar för en likvärdig förskola, att samarbeta med myndigheter och andra samhällsaktörer kring tidiga gemensamma insatser samt att bedriva uppsökande arbete.

Arbetet för att skapa förutsättningar för en likvärdig förskola med en utbildning av hög kvalitet för Malmös barn beskrivs vidare under nästa mål där utbildningsuppdraget står i fokus.

De av nämndens indikatorer som ska följas upp i delårsrapporten avser antal öppna förskolor och familjecentraler samt antal förskolor som deltar i samverkansmodellen *Trygga barnet*. Antalet familjecentraler är detsamma som föregående år då antalet ökades med två. Efter att samtliga förskolor införde samverkansmodellen *Trygga barnet* under 2025 har arbetet fortsatt med att integrera modellen i verksamheternas ordinarie arbete. Fokus har legat på fortsatt implementering av samverkansmodellen, utveckling av behovsanpassat stöd på övergripande nivå samt kompletterande utbildningsinsatser för ledning och medarbetare i förskolor och stödfunktioner.

Förskolenämndens uppföljning av det uppsökande arbetet, som redovisas i

rapporten *Förskola för fler barn*, visar att uppdraget bedrivs genom en väl etablerad organisation med öppna förskolor, familjecentraler och verksamhet genom civilsamhället. Det framgår samtidigt ett behov av fortsatt utveckling när det gäller kvalitetsuppföljning och utformning av insatser.

Indikatorn *Andelen barn i förskola i åldrarna 3-5 år* ska följas upp först i årsanalysen. Under aktuell period har dock en fördjupad analys gjorts med utgångspunkt i 2025 års utfall. Detta för att belysa geografiska skillnader i barns tillgång till förskola. Analysen visar att inskrivningsgraden varierade mellan olika geografiska områden och att den var lägre i områden med högre socioekonomisk sårbarhet. Detta understryker vikten av nämndens riktade uppsökande arbete i samverkan med andra myndigheter och civilsamhället.

Varför blev det så?

I förskolans arbete är samverkan med andra nämnder, myndigheter och civilsamhälle en central förutsättning för att kunna leva upp till skollagens och läroplanens mål. Förskolorna har genom sitt nationella uppdrag en unik möjlighet att bygga förtroende hos vårdnadshavare och därigenom främja barns hälsa, utveckling och lärande. Redan när barnen introduceras till förskolan läggs en viktig grund för dialog och samverkan med vårdnadshavarna kring barnets situation.

Samverkansmodellen *Trygga barnet* i kombination med det evidensbaserade programmet *International Child Development Programme* (ICDP) stärker den pedagogiska personalens möjligheter att lära känna vårdnadshavare och kan på så sätt bidra till en trygg start i förskolan. Det skapar också möjligheter att tidigt uppmärksamma barn i början av en ogynnsam utveckling. Samarbetet med arbetsmarknads- och socialnämnden kring socionomer i förskolan är i detta sammanhang av stor betydelse. Socionomerna har under perioden varit ett stöd i det förebyggande arbetet på ett trettiootal utvalda förskolor. Arbetet omfattar bland annat kontakter med enskilda vårdnadshavare, rådgivning till pedagogisk personal och föreläsningar för vårdnadshavare.

Under perioden har det breda uppsökande arbetet, genom riktade platserbudanden till nyanlända barn, information om allmän förskola samt insatser från familjecentraler, öppna förskolor och förskolelotsar, fortsatt att bidra till att fler vårdnadshavare får information och stöd att ansöka om förskoleplats. Uppföljningar visar att riktade platserbudanden via brev ger begränsad effekt på inskrivningen i förskolan. Tillit som byggs genom personliga möten och samråd med vårdnadshavare bedöms vara en viktig förutsättning för inskrivning. Tyngdpunkten i de uppsökande insatserna har därför legat på de öppna förskolornas verksamhet och på samverkan med civilsamhällesaktörer.

Värdet av detta arbete bekräftas i Skolinspektionens granskning av kommunernas arbete för att främja barns inskrivningsgrad och närvaro i förskolan. Granskningen bedömer att förskolenämndens uppsökande arbete håller god kvalitet, både avseende huvudmannens strategiska

upplägg och genomförandet av insatserna. Skolinspektionen framhåller även att nämnden har god kännedom om varför vissa vårdnadshavare väljer att inte skriva in sina barn i förskolan och att insatserna anpassas utifrån lokala förutsättningar och identifierade behov.

Samverkan mellan den öppna förskolan och närliggande förskolor har vidareutvecklats för att öka vårdnadshavares kunskap om förskolans uppdrag och underlätta övergången till förskolan. Stöd ges i frågor som rör förskoleansökan, introduktion och barns rätt till utbildning.

Tidigare nämnd kartläggning och utvärdering av öppna förskolors och familjecentralers placering och förutsättningar konstaterar att dess nuvarande geografiska placering är motiverad både utifrån Malmös riktlinjer för öppen förskola och den nationella vägledningens mål för familjecentraler. Det framgår också att tillgängligheten är generellt sett god och möjliggör att besökare med funktionsnedsättning kan ta del av verksamheten.

Familjecentralerna och de öppna förskolorna har fortsatt utgjort viktiga arenor för samverkan med andra nämnder och Region Skåne för att stärka barns uppväxtvillkor genom tidiga, samordnade och förebyggande insatser. Genom den nära samverkan med familjecentralernas barnavårdscentraler (BVC) får vårdnadshavare information om öppen förskola och förskola i samband med sina besök. Detta bidrar till att stärka kännedomen om förskolans betydelse, öka tillgängligheten till verksamheterna och främja deltagandet i förskolan.

Öppen förskola arbetar än mer strategiskt med att nå fler familjer och öka kunskapen om förskola och öppen förskola. Att öka verksamhetens synlighet är en viktig förutsättning för att nå fler familjer. Flera kommunikativa insatser har genomförts, bland annat via stadens busskurer under kampanjen: *Kom, lek, lär och träffa nya kompisar! Upptäck Malmös öppna förskolor.*

Arbetet utifrån handlingsplanen *Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026* har fortsatt med fokus på förebyggande insatser och arbete för att motverka begränsande normer, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Kompetensutvecklingsinsatser har bland annat genomförts för rektorer och biträdande rektorer i samarbete med Malmö universitet.

Kopplat till stadens arbete mot islamofobi, antimuslimsk rasism, afrofobi och antisvart rasism har arbete inletts för att ta fram handlingsplaner för nämndens verksamheter. Fokus ligger på stöd till rektorer samt på att skapa förutsättningar för att handlingsplanerna ska omsättas i praktiskt arbete i förskolorna. Samverkan med Judiska församlingen fortgår för att bland annat främja arbetet mot antisemitism.

Förskolenämnden har under perioden fortsatt sitt deltagande i stadens arbete inom kunskapsalliansen *Cities for better health* tillsammans andra städer, universitet, Region Skåne och Novo Nordisk. Detta mot bakgrund av utvecklingen av typ 2 diabetes och obesitas.

Det bedrivs ett löpande arbete utifrån stöd och rutiner för att kvalitetssäkra förskolornas arbete med en trygg och säker förskolemiljö för barnen. Under perioden har revidering av de underlag som förskolorna använder vid barnskyddsronder påbörjats. I arbetet ingår digitalisering för att underlätta hanteringen och för att säkerställa uppföljning. Under hösten kommer arbetet att fortsätta med särskilt fokus på systematisk uppföljning av olyckor och tillbud. Bedömningen är att hittills genomfört arbete bidrar till att stärka möjligheter att förebygga incidenter och vidta åtgärder.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Som framgår under kommunfullmäktigemålet om arbetet för att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning bedöms arbetet under perioden ha bidragit till utveckling av förutsättningarna för förskolorna att bedriva utbildning i enlighet med skollagens och läroplanens krav. Detta samtidigt som det finns fortsatta utmaningar i att kompensera för socioekonomiska skillnader och barns skilda levnadsvillkor.

Det uppsökande arbetet ger en viktig grund för det fortsatta arbetet med bidragen. Dock finns det fortfarande utmaningar i att nå vissa målgrupper och ett långsiktigt arbete krävs för att skapa bättre förutsättningar för fler barns deltagande i förskoleverksamhet. Fortsatt fokus på uppsökande verksamhet genom dialog, samverkan och informationsinsatser bedöms därför vara viktigt.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen baseras på nämndens långsiktiga arbete med att stärka kvaliteten och likvärdigheten för barnen i kommunens förskolor. Periodens arbete ger flera exempel på utveckling av förutsättningarna för förskolorna att bedriva utbildning i enlighet med skollagens och läroplanens krav. Vidare bedöms den etablerade samverkan med myndigheter och andra samhällsaktörer kring tidiga gemensamma insatser och av det uppsökande arbetet bidra till målet. Samtidigt visar uppföljningen att det finns fortsatta utmaningar i arbetet med att stärka likvärdigheten för barnen i förskolan samt att kompensera för skillnader i barns olika förutsättningar, vilket påverkar bedömningen.

Indikator och uppföljning	Utfall
Andelen barn i förskolan i åldrarna 3-5 år Uppföljning Uppföljningen avser andelen barn i åldrarna 3-5 år som går i förskola av det totala antalet barn i Malmö. I uppföljningen ingår att belysa geografiska skillnader i syfte att synliggöra barns tillgång till förskola. Enligt nämndens budget för året ska uppföljning ske i samband med Årsanalys 2026. Nämndens önskade utfall för indikatorn är minst 95 procent. Utfallet för 2025 var 95 procent. Periodens analys av geografiska skillnader i barns tillgång till förskola visar att inskrivningsgraden år 2025 varierade mellan 90-98 procent i Malmös geografiska statistikområden (GeSo). Fem GeSo-områden hade en lägre inskrivningsgrad än 95 procent. Dessa GeSo-områden hade samtidigt en jämförelsevis högre socioekonomisk sårbarhet. Vid årsskiftet 2025/2026 var 635 barn i åldern 3-5 inte inskrivna i förskolan. Cirka 40 procent av dessa barn är hemmahörande i de fem GeSo-områdena med lägre inskrivningsgrad än 95 procent.	
Antal öppna förskolor och familjecentraler Uppföljning Utfallet avser antal familjecentraler. Nämndens beslutade inriktning är att antalet familjecentraler ska bli fler under mandatperioden. I Årsanalys 2025 rapporterades om sammanlagt nio familjecentraler.	9
Antal förskolor som deltar i Trygga barnet Uppföljning Uppföljningen avser antalet förskolor som arbetade enligt samverkansmodellen <i>Trygga barnet</i> år 2025. Samtliga förskolor introducerade samverkansmodellen under föregående år och under perioden har fortsatt implementering, utveckling av behovsanpassat stöd på övergripande nivå samt kompletterande utbildningsinsatser för ledning, medarbetare och stödfunktioner genomförts.	182
Barngruppernas storlek Uppföljning Uppföljningen avser genomsnittligt antal barn per barngrupp. Enligt nämndens budget för året ska uppföljning ske i samband med Årsanalys 2026. Nämndens beslutade inriktning är att barngruppernas storlek ska minska. Antal barn per barngrupp uppgick till 16,9 år 2023, till 17 år 2024 och till 16,8 år 2025.	

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning

Hur har det gått?

Vägen till en gymnasieexamen börjar tidigt i utbildningssystemet och grundläggs i förskola och grundskola. Förskolenämndens bidrag under perioden har fortsatt handlat om att stärka förutsättningarna för förskolorna att förverkliga förskolans nationella uppdrag såsom det formuleras i skollagen och förskolans läroplan. I detta rymms ett långtgående kompensatoriskt uppdrag som innebär att alla barn i förskolan ska ges samma förutsättningar att utveckla sin fulla potential och unika person. Utvecklingsarbetet för att stärka förskolornas förutsättningar bedöms ha bidragit till förflyttning under perioden.

Nämndens insatser under perioden har syftat till att långsiktigt stärka ledningens och professionens förutsättningar att ge varje barn den omsorg och den utbildning som de har rätt till. Insatserna har omfattat kompetensutveckling och stöd för att säkerställa tillgängliga lärmiljöer av god kvalitet, med utgångspunkt i forskning, beprövad erfarenhet samt systematisk uppföljning och analys. Särskilt prioriterade områden har varit barns kommunikation och språkutveckling, förskolans värdegrund, samt utvecklingen av tillgängliga lärmiljöer.

Tillgången till medarbetare med formell utbildning och hög kompetens är en viktig förutsättning för att förskolorna ska kunna arbeta kompensatoriskt med barns lärande och utveckling. Som framgår under kommunfullmäktigemålet om kompetensförsörjning har andelen förskollärare per förskola totalt sett höjts. Vidare har andelen formellt utbildade barnskötare per förskola totalt sett fortsatt att öka. Samtidigt finns fortsatta variationer mellan förskolor när det gäller tillgång till formell kompetens.

Vårens *Lägesbedömning – förutsättningar och tema 2026* visar samtidigt att det fortsatt finns utvecklingsbehov när det gäller förskolornas förutsättningar att kompensera för socioekonomiska skillnader och barns skilda levnadsvillkor.

Varför blev det så?

Nämndens arbete har fokuserat på insatser för att stärka ledningsorganisationen, kompetensutvecklingsinsatser och arbete för att säkerställa tillgängliga lärmiljöer av god kvalitet, med utgångspunkt i forskning, beprövad erfarenhet samt systematisk uppföljning och analys. Arbetssätt och metoder har vidareutvecklats för att bättre möta barnens olika behov.

Implementeringen av *ELSA* har fortsatt och vidareutvecklats till en gemensam referensram och ett kunskapsunderlag som stärker den didaktiska kvaliteten och den verksamhetsnära pedagogiska praktiken. Detta bedöms bidra till förbättrade förutsättningar att möta barns behov av stöd i kommunikation och språkutveckling, inklusive flerspråkiga barns behov. För att stärka förskolornas lokala utvecklingsarbete har ytterligare processtödjare utbildats och en logoped anställts med uppdrag att förstärka det förebyggande och främjande språkutvecklande arbetet.

Förskolans möjligheter att verka kompensatoriskt för barns lärande och utveckling är beroende av hög närvaro och kontinuitet i barnets deltagande. Det handlar inte enbart om att vara inskriven i förskolan utan om att delta i utbildningen i den omfattning som krävs för att skapa likvärdiga förutsättningar. Arbetet med att implementera gemensamma riktlinjer och rutiner för att främja barns närvaro har därför fortsatt, med fokus på att stärka det förebyggande och främjande arbetet.

Under perioden har stödet till förskolorna inom hälsofrämjande arbete och utvecklingen av tillgängliga lärmiljöer vidareutvecklats. Särskilt fokus har legat på att stärka kvaliteten i omsorg och undervisning utomhus för att

främja barns utveckling, lärande, rörelse och fysiska aktivitet. För att möjliggöra ett mer träffsäkert stöd i det fortsatta utvecklingsarbetet har en inventering av förskolornas behov av utveckling av den fysiska utemiljön genomförts.

De nya rektorsområdena och befattningsbeskrivningarna för rektorer och biträdande rektorer ska skapa mer likvärdiga förutsättningar för alla barn att ta del av en förskola av hög kvalitet. Förändringarna ska tydliggöra ansvar och roller, stärka det utbildningsnära ledarskapet samt förtydliga rektorernas ansvar för att uppmärksamma barns behov och säkerställa rätt stöd. Vidare har det specialpedagogiska stödet utvecklats och arbetet med att stärka lärmiljöer och stödorganisation fortsatt för att främja en långsiktigt hållbar utveckling och hög kvalitet i verksamheten.

Ett nytt systemstöd för ärenden som rör barn i behov av särskilt stöd, tilläggsbelopp, orosanmälningar samt diskriminering och kränkande behandling har införts på samtliga kommunala förskolor. Syftet är att stärka likvärdighet, rättssäkerhet och kvalitet samt minska administrationen. Stödmaterialet har reviderats och omfattande utbildningsinsatser för rektorer, biträdande rektorer och stödfunktioner kring processer och arbetssätt har genomförts. Även en utbildning i etiskt skrivande har initierats.

Det gemensamma utvecklingsarbetet kring övergångar mellan förskola, förskoleklass, grundskola och fritidshem har fortsatt med utgångspunkt i gemensamma riktlinjer och rutiner. Vid vårens övergångskonferens låg särskilt fokus på barns språkutveckling för att stärka kontinuiteten i barnens lärande och stöd.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Utvecklingsarbetet kring bland annat barns språkutveckling och tillgängliga lärmiljöer bedöms ha bidragit med viktiga kunskaper inför det fortsatta arbetet. Utvecklingsarbetet behöver fortsätta för att ytterligare stärka förskolornas kapacitet och förutsättningar att möta barns varierande behov och säkerställa att alla barn ges likvärdiga förutsättningar för utveckling och lärande.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen baseras på den senaste kunskapen om förskolornas förutsättningar att genomföra utbildningsuppdraget. Periodens arbete för att stärka ledningsorganisationen och utveckla det utbildningsnära pedagogiska ledarskapet bidrar till bedömningen. Vidare har kompetensen närmast barnen stärkts genom kompetensväxling till en större andel förskollärare och fortsatt kompetensutveckling på vetenskaplig grund.

Samtidigt visar uppföljningen på fortsatta utvecklingsbehov när det gäller fördelning av kompetens i förhållande till behoven i barngrupperna. Det kvarstår utmaningar för förskolor att i utbildningen fullt ut kompensera för socioekonomiska skillnader och barns skilda levnadsvillkor.

Indikator och uppföljning	Utfall
Andelen barn i förskolan i åldrarna 3-5 år Uppföljning Uppföljningen avser andelen barn i åldrarna 3-5 år som går i förskola av det totala antalet barn i Malmö. I uppföljningen ingår att belysa geografiska skillnader i syfte att synliggöra barns tillgång till förskola. Enligt nämndens budget för året ska uppföljning ske i samband med Årsanalys 2026. Nämndens önskade utfall för indikatorn är minst 95 procent. Utfallet för 2025 var 95 procent. Periodens analys av geografiska skillnader i barns tillgång till förskola visar att inskrivningsgraden år 2025 varierade mellan 90-98 procent i Malmös geografiska statistikområden (GeSo). Fem GeSo-områden hade en lägre inskrivningsgrad än 95 procent. Vid årsskiftet 2025/2026 var 635 barn i åldern 3-5 inte inskrivna i förskolan. Cirka 40 procent av dessa barn är hemmahörande i de fem GeSo-områdena med lägre inskrivningsgrad än 95 procent.	

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030

Hur har det gått?

Förskolenämndens arbete syftar på flera sätt till att bidra till stadens arbete med Malmö stads mål om netto-nollutsläpp år 2030. Hållbar utveckling samt hälsa och välbefinnande är delar av läroplansuppdraget och tillsammans med barnen i förskolan kan grunden läggas för långsiktiga förflyttningar när det gäller minskade växthusgaser och utvecklingen av den klimatneutrala staden.

Uppföljningen av förskolenämndens bidrag görs främst med hjälp av nämndens indikator om växthusgasutsläpp kopplat till livsmedel. Den visar att utsläppen minskat jämfört med samma period föregående år, vilket går i linje med nämndens inriktning.

Varför blev det så?

Malmö stads uppföljning visar att livsmedelsrelaterade produkter inom nämndens verksamhet står för en stor del av nämndens totala växthusgasutsläpp. Nämndens arbete har sedan 2017 bidragit till successiv minskning av växthusgasutsläpp relaterat till livsmedel i de kommunala förskolorna. Nämndens medverkan i stadens arbete med klimatsmart mat bedöms ha bidragit till den positiva utvecklingen.

Det kontinuerliga arbetet med regelbunden uppföljning av växthusgasutsläpp kopplat till livsmedel har fortsatt. Arbetet utgår ifrån tidigare upparbetade rutiner och strukturer för uppföljning av inköp av livsmedel på enhetsnivå.

Den gemensamma måltidsorganisationen har som övergripande inriktning att stärka kvaliteten och likvärdigheten i barnens måltider.

Utgångspunkterna för periodens arbete har varit att planera matsedlar utifrån livsmedel med mindre klimatavtryck, att minska matsvinn och att utveckla hållbara transporter.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Den gemensamma måltidsorganisationen ska främja det fortsatta utvecklingsarbetet kring matens miljöpåverkan. Samverkan med andra nämnder för att minska klimatpåverkan, däribland miljönämnden och servicenämnden, är en fortsatt viktig del av nämndens arbete.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas uppnås. Bedömningen baseras på den fortsatta minskningen av växthusgasutsläpp kopplat till livsmedel jämfört med samma period föregående år.

Indikator och uppföljning	Utfall
Växthusgasutsläpp relaterat till mat i förskoleverksamheten (kg CO₂ekv/kg livsmedel)	
Uppföljning Uppföljningen avser mängden växthusgasutsläpp i förhållande till mängden levererad mat till Malmös kommunala förskoleverksamhet. Nämndens beslutade inriktning är att växthusgasutsläppen relaterat till mat i förskoleverksamheten ska minska. Motsvarande period föregående år uppgick andelen till 1,34 CO ₂ ekv/kg livsmedel.	1,32 kg CO₂e kv/kg

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering

Hur har det gått?

I förskolan finns möjlighet att tidigt i barns liv utveckla förståelsen kring energianvändning. Nämnden har samtidigt begränsad rådighet över arbetet med elförsörjning och energieffektivisering eftersom förskolornas lokaler förvaltas antingen av servicenämnden eller privata hyresvärdar.

Samarbetet med servicenämnden kring lokaler har fortgått. Vidare sker löpande arbete för att minska energianvändningen i kommunens förskolor

och administrativa lokaler.

Varför blev det så?

Förskolenämndens verksamhet bedrivs till cirka 75 procent i lokaler som ägs och förvaltas av Malmö stad och resterande lokaler ägs och förvaltas av externa hyresvärdar. Det gemensamma arbetet med servicenämndens verksamhet är avgörande för bidraget till målet.

I det löpande arbetet inom nämndens verksamhet ingår att ersätta energikrävande system och produkter med energieffektiva alternativ. Arbetet för att öka medvetenheten om energibesparande insatser och felanmälningar i både förskolor och administrativa lokaler har fortsatt.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Samverkan kring uppföljning av energieffektivisering i förhyrda lokaler är en förutsättning för det fortsatta arbetet. Inom ramen för detta ser nämnden ett behov av att staden utvecklar gemensamma former för uppföljning. Detta som ett stöd i det gemensamma arbetet med långsiktigt hållbar energiförsörjning samt ökad energieffektivisering.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas delvis uppnås. Bedömningen baseras på nämndens löpande arbete med att ersätta energikrävande system och produkter samt för att öka medvetenheten om energibesparande insatser och felanmälningar i både förskolor och administrativa lokaler. Samtidigt krävs utveckling av gemensamma former i staden för uppföljning som kan vara ett stöd i det fortsatta arbetet.

Målområde - En mer jämlik stad

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att staden ska bli fri från segregation

Hur har det gått?

Förskolenämndens främsta bidrag till detta kommunfullmäktigemål är genom arbetet med att ge alla barn tillgång till en likvärdig förskola med god kvalitet, aktiv medverkan till tidiga gemensamma insatser och ett aktivt uppsökande arbete.

Uppföljningen av detta bidrag sker främst under målområdet *En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga* där det framgår att utvecklingsarbetet för att stärka förskolornas förutsättningar har vidareutvecklats. Även riktade utvecklingsinsatser, uppsökande arbete och samverkan med andra nämnder, myndigheter och civilsamhället har varit ett viktigt bidrag till målet under perioden. Samtidigt kvarstår utmaningar relaterade till

socioekonomiska skillnader och barns skilda levnadsvillkor.

Varför blev det så?

Som det första ledet i utbildningssystemet är förskolan en central arena för att tidigt upptäcka behov, samarbeta med vårdnadshavare och bidra till jämlika uppväxtvillkor. Detta är av särskild betydelse i en stad som Malmö med stora skillnader i barns levnadsvillkor såväl mellan olika delar av staden som inom bostadsområden. Segregationen i staden kräver insatser på flera samverkande nivåer.

Under perioden har resurser och stöd särskilt riktats till förskolor med utgångspunkt i barngrupperns behov. Vårens *Lägesbedömning - förutsättningar och tema* bekräftar att förskolornas grundförutsättningar skiljer sig åt. Genom årets tema fördjupas kunskaperna kring hur samhällsstrukturer och bostadssegregation återspeglas i förskolan och hur detta påverkar förskolornas förutsättningar att arbeta kompensatoriskt, i synnerhet i det språkutvecklande arbetet tillsammans med barnen.

De nya rektorsområdena och befattningsbeskrivningarna för rektorer och biträdande rektorer ska bidra till arbetet med att skapa mer lika förutsättningar mellan förskolor och förbättra möjligheterna att använda resurser och kompetens utifrån barnens behov. Från början av året gäller en reviderad strukturersättningsmodell, som också den syftar till att stärka förutsättningarna för det kompensatoriska arbetet.

Det är en integrerad del av förskolans uppdrag att främja barns hälsa och välbefinnande. Det fortsatta arbetet genom samverkansmodellen *Trygga barnet* och samarbetet kring socionomer i förskolan är viktiga bidrag till att stärka relationerna mellan förskola och vårdnadshavare.

Att uppsökande verksamhet finns representerad på arenor dit familjer självmant söker sig för stöd är av stor vikt. Genom samverkan med förskolelotsar från föreningar i områden där segregation och ojämlika livsvillkor påverkar barns uppväxtvillkor kan nämnden bygga tillit till familjer som står längre från förskolan. Under perioden har kvaliteten i insatserna vidareutvecklats genom ett tydligare fokus på vårdnadshavares behov av information och stöd i kontakten med förskolan. Detta har bland annat genomförts genom dialogmöten mellan lotsar och förskolor för att öka förståelsen för förskolans uppdrag och skapa ett mer inkluderande samarbete med vårdnadshavare.

Språkträning i svenska för föräldralediga har fortsatt vara en viktig insats inom ramen för det integrationsfrämjande arbetet på öppna förskolor i områden med socioekonomisk sårbarhet. Arbetet bygger på samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och ett idéburet bildningsförbund. Samtidigt har verksamheten utvecklats på två öppna förskolor i stadens innerområden där efterfrågan har minskat till följd av förändrad invandring samt en minskande befolkning.

Under perioden har samarbetet mellan öppen förskola och arbetsmarknads- och socialförvaltningen fortsatt med syfte att stärka utrikesfödda kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Insatsen bedöms ha

bidragit till att öka målgruppens möjligheter till delaktighet, samhällsetablering och vägar till arbete. Samverkan avslutas dock under hösten till följd av omprioriteringar inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhet.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Nämndens bidrag till detta kommunfullmäktigemål är beroende av en positiv förflyttning inom målområdet *En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga*.

Stärkta förutsättningar för förskolorna att ta sig an läroplansuppdraget är avgörande i det fortsatta arbetet. Nämnden som huvudman för utbildningen behöver ha fortsatt fokus på att stödja förskolor i utvecklingsarbetet med språkutveckling, värdegrund och tillgängliga lärmiljöer. Vidare bedöms det breda uppsökande arbetet, tillsammans med särskilda platserbjudanden, samt tidiga gemensamma insatser som angelägna delar som bidrar till målet genom att stärka det förebyggande stödet till familjer och bidra till ökad inskrivningsgrad och närvaro i förskolan.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen baseras på uppföljningen av bidraget till målen under målområdet *En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga*. Det fortsatta arbetet för att stärka kvalitet och likvärdighet i förskolan och utvecklingen av samverkan kring tidiga insatser för barn och familjer bedöms lägga en viktig grund för bidraget. Detsamma gäller det uppsökande arbetet för att nå barn som inte deltar i förskola. Samtidigt kvarstår utmaningar i arbetet med att stärka likvärdigheten och kompensera för skillnader i barns förutsättningar, vilket påverkar bidraget till målet.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden

Hur har det gått?

Förskolenämndens främsta bidrag till detta kommunfullmäktigemål är genom arbetet med att ge alla barn tillgång till en likvärdig förskola med god kvalitet, aktiv medverkan till tidiga gemensamma insatser och ett aktivt uppsökande arbete.

Uppföljningen av detta bidrag sker främst under målområdet *En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga* där det framgår att utvecklingsarbetet för att stärka förskolornas förutsättningar har vidareutvecklats. Även riktade

utvecklingsinsatser, uppsökande arbete och samverkan med andra nämnder, myndigheter och civilsamhället har varit ett viktigt bidrag till målet under perioden. Samtidigt kvarstår utmaningar relaterade till socioekonomiska skillnader och barns skilda levnadsvillkor.

Varför blev det så?

Förskolan bidrar till stadens arbete med lokal utveckling genom sitt kärnuppdrag och bidraget till målet sker genom utbildningen i sig. Under perioden har flera av kommunens förskolor deltagit i arbetet tillsammans med andra aktörer i närområdet.

Arbetet med att utveckla stödet till förskolorna när det gäller fysiska, pedagogiska och sociala lärmiljöer har vidareutvecklats. Detta är ett led i att tillhandahålla goda och tillgängliga lärmiljöer för barnen. Arbetet har som tidigare nämnts haft särskilt fokus på god omsorg och undervisning utomhus som främjar barns utveckling, lärande och fysiska aktivitet.

Familjecentraler, *Trygga barnet* och förskolesocionomer har genom samverkan möjliggjort tidiga och förebyggande insatser för barn och familjer. Nämndens uppsökande arbete har fortsatt genom etablerade samverkansformer i områden med lägre inskrivningsgrad.

En viktig del av det uppsökande arbetet utförs av förskolelotsar som är knutna till föreningar i civilsamhället med etablerade nätverk och lokala samverkansstrukturer, vilket bidrar till en stark förankring i närområdet och god kunskap om lokala behov och förutsättningar. Genom att flertalet av dessa föreningar även medverkar i Malmö stads områdesarbete för lokal utveckling stärks möjligheterna till samordnade, långsiktiga och tillitsbaserade insatser. Med sina språkkunskaper, lokalkännedom och kulturella kompetens bidrar förskolelotsarna till att öka familjers kunskap om förskolan och andra samhällsfunktioner samt till att stärka förtroendet för verksamheterna.

De nya rektorsområdena bedöms ha skapat stärkta förutsättningar för samarbetet mellan förskolor och öppna förskolor i barnens närområden. Öppna förskolor och familjecentraler har en viktig funktion i det kompensatoriska uppdraget genom att skapa kontakt med vårdnadshavare, sprida kunskap om förskolans uppdrag och möjliggöra tidig identifiering av stödbehov hos barn och familjer.

Flera öppna förskolor har bedrivit uppsökande verksamhet i parker för att nå familjer med begränsad kännedom om förskola. Arbetet har bidragit till att nå nya målgrupper och öka kännedomen om verksamheten. Under sommaren genomfördes Öppen förskola på hjul för att nå familjer med barn i åldern 0–6 år i sina närområden.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Nämndens bidrag till detta kommunfullmäktigemål är beroende av en positiv förflyttning inom målområdet *En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga*.

Stärkta förutsättningarna för förskolorna att ta sig an läroplansuppdraget är

avgörande i det fortsatta arbetet. Nämnden som huvudman för utbildningen behöver ha fortsatt fokus på att stödja förskolor i utvecklingsarbetet med språkutveckling, värdegrund och tillgängliga lärmiljöer. Vidare bedöms det förebyggande och uppsökande arbetet i samverkan med aktörer i närområdet som fortsatt angelägna delar av nämndens bidrag.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen baseras på uppföljningen av bidraget till målen under målområdet *En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga*. Det fortsatta arbetet för att stärka kvalitet och likvärdighet i förskolan och utvecklingen av samverkan kring tidiga insatser för barn och familjer bedöms lägga en viktig grund för bidraget. Detsamma gäller det uppsökande arbetet för att nå barn som inte deltar i förskola. Samtidigt kvarstår utmaningar i arbetet med att stärka likvärdigheten och kompensera för skillnader i barns förutsättningar, vilket påverkar bidraget till målet.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten

Hur har det gått?

Förskolenämndens främsta bidrag till detta kommunfullmäktigemål är genom arbetet med att ge alla barn tillgång till en likvärdig förskola med god kvalitet, aktiv medverkan till tidiga gemensamma insatser och ett aktivt uppsökande arbete.

Uppföljningen av detta bidrag sker främst under målområdet *En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga* där det framgår att utvecklingsarbetet för att stärka förskolornas förutsättningar har vidareutvecklats. Även riktade utvecklingsinsatser, uppsökande arbete och samverkan med andra nämnder, myndigheter och civilsamhället har varit ett viktigt bidrag till målet under perioden. Samtidigt kvarstår utmaningar relaterade till socioekonomiska skillnader och barns skilda levnadsvillkor.

Varför blev det så?

Uppföljningen av periodens arbete ger flera exempel på att förskolan bedriver ett förebyggande arbete med relevans för det brottsförebyggande uppdrag som förskolorna har genom nya bestämmelser i skollagen. Genom tidiga samverkansinsatser, värdegrundsarbete, arbete mot diskriminering och våld, stärkt dokumentation samt satsningar på barns språk, hälsa och trygghet bidrar förskolan till att minska riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer för barns långsiktiga utveckling. Insatserna kan därmed ses som en viktig del av Malmö stads samlade förebyggande och

brottsförebyggande arbete.

Familjecentralerna, de öppna förskolorna, samverkansmodellen *Trygga barnet* och arbetet med socionomer i förskolan bidrar genom lättillgängliga förebyggande insatser, tidigt stöd och stärkt samverkan med vårdnadshavare till att ytterligare förstärka detta arbete. Även samverkan med civilsamhället, bland annat genom förskolelotsarnas dialogbaserade arbete, utgör ett viktigt bidrag till kommunfullmäktigemålet.

Under perioden har ett digitalt utbildningsmaterial om oegentligheter och korruption tagits fram. Materialet innehåller bland annat information om jäv, regler för bisysslor och Malmö stads visselblåsarfunktion. Det riktar sig till alla medarbetare och chefer. Detta sker inom ramen för arbetet med att stärka chefers och medarbetares kunskaper om att förebygga och motverka oegentligheter och välfärdsbrottslighet.

Vidare har information om reglerna för uppgifts- och underrättelseskyldighet sammanställts, och rutiner har tagits fram för att tydliggöra vilka bedömningar som ska göras när uppgifter lämnas ut. Eftersom flera olika speciallagar reglerar förskolenämndens skyldighet att lämna uppgifter till andra myndigheter är det viktigt att samla och förtydliga både lagstiftningen och de tillhörande rutinerna

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Nämndens bidrag till detta kommunfullmäktigemål är beroende av en positiv förflyttning inom målområdet *En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga*.

Förskolenämndens arbete med att stärka likvärdigheten och det kompensatoriska uppdraget, tillsammans med samverkan kring tidiga insatser, uppsökande arbete, familjecentraler, öppna förskolor, *Trygga barnet* och socionomer i förskolan, bidrar till att stärka skyddsfaktorer och förbättra barns uppväxtvillkor. Samtidigt kvarstår utmaningar kopplade till socioekonomiska skillnader, vilket ställer fortsatta krav på riktade och samordnade insatser.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen baseras på uppföljningen av bidraget till målen under målområdet *En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga*. Det fortsatta arbetet för att stärka kvalitet och likvärdighet i förskolan och utvecklingen av samverkan kring tidiga insatser för barn och familjer bedöms lägga en viktig grund för bidraget. Detsamma gäller det uppsökande arbetet för att nå barn som inte deltar i förskola. Samtidigt kvarstår utmaningar i arbetet med att stärka likvärdigheten och kompensera för skillnader i barns förutsättningar, vilket påverkar bidraget till målet.

Målnråde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar

Hur har det gått?

Förskolenämndens arbete under perioden har baserats på det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM), handlingsplanen för arbetsmiljöarbetet 2026 och uppföljning av aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagstiftningen, vilka följs upp på helårsbasis. Uppföljningen i denna delårsrapport utgår därför ifrån 2025 års rapportering samt de av nämndens indikatorer som ska följas upp i delårsrapporten.

Bedömningen är att det planerade arbetet för att bidra till kommunfullmäktigemålet har genomförts i stort sett som planerat. Arbetet har ett hälsofrämjande fokus där friskfaktorer är en viktig del. Den etablerade samverkan med fackliga organisationer har fortsatt att bidra med en grundstruktur för dialog kring utvecklingsarbete inom arbetsmiljöområdet.

Den totala sjukfrånvaron ligger på i stort sett samma nivå som motsvarande period 2025. Uppföljningen av nämndens indikatorer visar att korttidssjukfrånvaron har fortsatt att minska något samtidigt som långtidssjukfrånvaron har fortsatt att öka något. När det gäller trygga anställningar visar uppföljningen att andelen timavlönade medarbetare har ökat jämfört med samma period 2025.

Det kommungemensamma ESF-projektet *Kompetensförsörjning genom att spegla Malmö* avslutades under perioden. Nämndens verksamhet har inom ramen för projektet bland annat prövat nya arbetssätt för aktiva åtgärder under våren.

Varför blev det så?

Utvecklingsarbetet för att stärka förutsättningarna för medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö har fortsatt med särskilt fokus på partsgemensamt utformade utbildningsinsatser för rektor, biträdande rektorer och skyddsombud. Utbildningarna har startats upp under våren med syftet att stärka kunskaperna om arbetsmiljöarbetet i en ny organisatorisk kontext. Bakgrunden är de nya rektorsområdena och de nya beslutsmandaten för rektor och biträdande rektor. Utbildningarna fortsätter under hösten.

Det förebyggande arbetet för att minska korttidssjukfrånvaron kopplat till tidiga signaler på ohälsa har fortsatt genom bland annat rehabiliteringskonsultationer. Vidare har stödmaterial för medarbetarsamtal implementerats där frågor om behov av arbetsanpassning och om våld i nära relation ingår. Utbildningen *Ergonomi i förskolan* introducerades i början på året som ytterligare ett led i det förebyggande arbetet.

När det gäller långtidssjukfrånvaron visar tidigare uppföljningar att

frånvaron ofta rör mer komplexa sjukdomsbilder där sjukvårdens tillgänglighet och ett nära samarbete med företagshälsovården är centralt. Utvecklingen behöver följas över tid och på individnivå. Det är också av betydelse att väga in utformningen av regelverk på nationell nivå och samhällstendenser, exempelvis ökad psykisk ohälsa.

Som ett led i att stärka chefers förutsättningar har arbetet inletts med verktyget *Chefoskopet*. Verktyget kommer att användas inom hela staden och ska stärka chefers organisatoriska förutsättningar så att de kan leda hållbart med fokus på verksamheten. Under perioden har processledare utbildats inom nämndens verksamhet. Löpande dialog med de fackliga organisationerna är en viktig del av arbetet kring chefers förutsättningar.

Kompetensutvecklingsinsatser för biträdande rektorer inom stadens ledarutvecklingsprogram (UL) har genomförts, men förutsättningarna behöver ses över för att öka deltagandet.

Under perioden har checklistan för fysisk skyddsronad på förskolorna kompletterats med ett diskriminerings- och inkluderingsperspektiv. Detta har gjorts inom ramen för arbetet med aktiva åtgärder och bedöms stärka nämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet.

Bedömningen är att utvecklingen av andelen timavlönade medarbetare påverkas av pågående anpassningar till följd av det minskade antalet barn. Anpassningsarbetet har påverkat behovet av visstidsanställda medarbetare samtidigt som behov kan uppstå med kort varsel. Nämnden följer den fortsatta utvecklingen av andelen timavlönade inför årsanalysen.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Arbetet för att förebygga sjukfrånvaro är även fortsättningsvis av stor betydelse för nämndens bidrag. Det kräver ett långsiktigt förebyggande och hälsofrämjande arbete riktat till både medarbetare och chefer. Periodens utvecklingsarbete bland annat kring kompetensutveckling inom arbetsmiljöområdet, medarbetarsamtal och det kontinuerliga arbetet med rehabilitering bedöms här lägga en viktig grund. Samtidigt ställer den ökande långtidssjukfrånvaron fortsatta krav på analys och samverkan med bland annat företagshälsovården.

Arbetet för att rusta chefer i arbetet med att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar förutsätter fortsatta kompetensutvecklingsinsatser och fokus på strategisk bemanningsplanering. Samtidigt väntas det fortsatta arbetet med att anpassa bemanningen till ett minskat barnantal påverka det vidare arbetet.

De nya arbetssätt som prövats inom nämndens verksamhet kring aktiva åtgärder bedöms vara ett viktigt bidrag till målet om att vara en attraktiv och inkluderande arbetsgivare. Även detta lägger en viktig grund för det fortsatta arbetet.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen baseras på att nämnden bidrar med etablerade grundstrukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet och för den partsgemensamma samverkan. Nämndens bidrag till att utveckla stadens arbete för att vara en inkluderande och attraktiv arbetsgivare bedöms också bidra. Även om det kontinuerliga arbetet för att minska sjukfrånvaron har lett till förflyttning när det gäller korttidssjukfrånvaron ser nämnden fortsatta behov av att vidareutveckla långsiktiga och förebyggande insatser. Att andelen timavlönade medarbetare har ökat påverkar också bedömningen av nämndens bidrag.

Indikator och uppföljning	Utfall
Arbetsmiljö Uppföljning Indikatorn följs upp genom en kvalitativ analys kopplad till det systematiska kvalitetsarbetet och den årliga uppföljningen av systemet för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Enligt nämndens budget för året ska uppföljning ske i samband med Årsanalys 2026. Analysen genomförs årligen i samverkan med skyddskommittén och utgår ifrån ett antal kvantitativa uppgifter såsom exempelvis sjukfrånvaro och personalomsättning. Nämndens inriktning är att göra en positiv förflyttning för arbetsmiljön som helhet.	
Korttidssjukfrånvaro Uppföljning Uppföljningen avser sjukfrånvaron i procent dag 1 till dag 14. Nämndens önskade utfall för indikatorn är 3,0 procent. Motsvarande period föregående år uppgick andelen till 3,3 procent. För helåret 2025 uppgick korttidssjukfrånvaron till 3,1 procent.	3 %
Långtidssjukfrånvaro Uppföljning Uppföljningen avser sjukfrånvaron i procent från och med dag 15. Nämndens beslutade inriktning är att långtidssjukfrånvaron ska minska. Motsvarande period föregående år uppgick andelen till 5,4 procent. För helåret 2025 uppgick långtidssjukfrånvaron till 5,3 procent.	5,5 %
Andelen timavlönade medarbetare Uppföljning Uppföljningen avser andel timavlönade medarbetare i procent. Nämndens önskade utfall för indikatorn är högst 1,5 procent. Motsvarande period föregående år uppgick andelen till 1,2 procent. För helåret 2025 uppgick andelen till 1,6 procent.	2,1 %

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder

Hur har det gått?

Nämndens bidrag under perioden baseras på utvecklingsarbete och insatser på en rad olika områden där nämndens kompetensförsörjningsplan är utgångspunkten. Det systematiska kvalitetsarbetet ger också kunskap om förskolornas förutsättningar när det gäller kompetensen närmast barnen. Av *Lägesbedömning 2025* framgår att utbildningsnivån hos den pedagogiska personalen och den samlade kompetensen i arbetslagen är centrala förutsättningar och att förskollärartätheten är en avgörande faktor för undervisningens kvalitet och måluppfyllelse.

Nämndens arbete för att höja andelen förskollärare visar på en fortsatt positiv utveckling. Uppföljningen visar att andelen förskollärare per förskola i genomsnitt har ökat från 37 procent i juni 2025 till 40 procent i juni 2026. Även det faktiska antalet förskollärare har ökat något. Från och med 2026 är nämndens inriktning att varje förskola ska ha minst 33 procent förskollärare. Ett tjugotal förskolor (13 procent) når inte upp till 33 procent förskollärare. Vidare kvarstår variationer mellan förskolor där pågående anpassningsarbete bedöms ha viss påverkan.

För att kunna visa utvecklingen över tid behöver en jämförelse göras utifrån nämndens tidigare inriktning om minst 30 procent förskollärare per förskola. Denna jämförelse visar på en positiv förflyttning med åtta procentenheter. 96 procent av förskolorna har nu nått upp till den tidigare inriktningen.

Vidare är nämndens inriktning att alla barnskötare ska ha formell utbildning. Genomsnittet för andel barnskötare med formell utbildning per förskola i juni 2026 var högre jämfört med samma mätpunkt 2025. Uppföljningen visar att andelen formellt utbildade barnskötare per förskola i genomsnitt har ökat från 80 procent till 87 procent. Även när det gäller barnskötare med formell kompetens finns en variation mellan förskolor. Det är drygt 100 förskolor (63 procent) som inte upp till 100 procent.

Varför blev det så?

Kompetensförsörjningsplanens tydliga inriktning kring växlingen av den formella kompetensen närmast barnen ger en viktig grund för nämndens arbete och den positiva utvecklingen när det gäller yrkesgruppen förskollärare. Samtidigt bedöms anpassningen till följd av minskat barnantal påverka antalet medarbetare och därmed andelen medarbetare i de olika yrkesgrupperna.

Kompetensfördelningen mellan förskolor i relation till barnens behov är samtidigt en fortsatt utmaning. För att långsiktigt stärka förutsättningarna för ett kompensatoriskt arbetssätt pågår flera utvecklingsinsatser. De nya rektorsområdena med en förändrad sammansättning av förskolor ska långsiktigt stärka förutsättningarna för det kompensatoriska arbetet. Genom de nya befattningsbeskrivningarna för rektor och biträdande rektor ska det också bli tydligare hur rektor kan använda sina resurser utifrån rektors

uppdrag att leda och samordna det pedagogiska arbetet, vara utbildningsnära och skapa en jämn och hög kvalitet i arbetet. Befattningsbeskrivningarna förväntas även tydliggöra de olika ansvarsnivåerna för rektor och förskollärare enligt skollagen.

En ny befattningsbeskrivning för förste förskollärare innebär i sin tur att förskollärartätheten ökar. Detta eftersom de i större utsträckning än tidigare arbetar nära barnen som en del av arbetslaget. Det ska även möjliggöra för förskollärare att göra karriär utan att lämna undervisning/utbildning. Rollen gör det vidare möjligt för rektor att rikta kompetens där behoven i undervisningen/utbildningen är som störst.

Ett arbete med att stärka förskollärares arbetsmiljö och förutsättningar i undervisningsuppdraget sker genom det partsgemensamma arbetet inom HÖK24. Under perioden har underlag för strukturerade uppdragsdialoger mellan chef och medarbetare utvecklats i syfte att tydliggöra uppdrag, ansvar och förväntningar. Även kringuppgifter som behöver utredas vidare har identifierats.

Framtagande av en kompetensmodell för förskollärare har varit ytterligare ett partsgemensamt utvecklingsområde. Modellen bygger på stadens övergripande kompetensmodell och vidareutvecklats för att tydliggöra vad de olika kompetensnivåerna innebär i förskollärollen. Syftet är att skapa en gemensam grund för bedömning av kompetens samt att ge stöd i den kommande gapanalysen.

Arbetet med det nationella professionsprogrammet i samverkan med Malmö universitet bedöms vara en viktig del i att stärka förskollärares och rektorers professioner. Under perioden har behovet av att kunna följa upp deltagande i utbildning och meriteringsnivåer stått i fokus och dialog pågår inom staden för att utveckla ett gemensamt systemstöd som ger en samlad bild av kompetens och kompetensbehov.

Fortbildning genom det statliga rektorsprogrammet och stadens ledarutvecklingsprogram *Utvecklande ledarskap* (UL) har varit fortsatt grundläggande i arbetet med att stärka kompetensen. Utvecklingsprogrammet *Nya ledare*, i samverkan med hälsa, vård och omsorgsnämnden, har fortsatt erbjudits till nya chefer. En annan del av ledarskapsutvecklingen har utgjorts av intern fortbildning och kurser inom ramen för det nationella professionsprogrammet. Utbildningsinsatser har påbörjats för att rusta biträdande rektorer i deras utökade uppdrag. Här ingår bland annat arbetsmiljö, arbetsrätt och ekonomi. Inom arbetet med chefsförsörjning har medarbetare från nämndens verksamhet deltagit i det stadsgemensamma utvecklingsprogrammet *Framtida chefer*.

Kompetensutvecklingsinsatser inom språkutveckling och yrkessvenska samt för att motverka begränsande normer, däribland hedersrelaterat våld och förtryck har genomförts som planerat. Uppdragsutbildningen i samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för att stärka den formella kompetensen hos barnskötare pågår. Denna kursomgång avslutas våren 2027. Dock planeras i dagsläget ingen ny omgång.

Anledningen är det minskande barnantalet och det pågående anpassningsarbetet.

Under perioden har samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och andra nämnder inriktats på utveckling och förberedelse av insatser för att stärka medarbetares språkliga kompetens i svenska samt stödja framtida kompetensomställning. Arbetet har omfattat förprojektering, planering och framtagande av förutsättningar för kommande genomförande. Syftet är att stärka kompetensförsörjningen och möta framtida kompetensbehov inom stadens välfärdsverksamheter.

För att pedagoger med inriktning förskola ska ges möjlighet att ställa om till förskollärare har en kartläggning genomförts som underlag för vidare arbete. Kartläggningen visar att befattningen pedagog med inriktning förskola rymmer en stor bredd av kompetenser och utbildningsbakgrunder. Samtidigt har nära 40 procent av medarbetarna en tydlig koppling till förskolläraryrket genom legitimation eller pågående förskolläraryrket utbildning.

Som ett led i att stärka den lokala ledningens strategiska arbete med kvalitet, ekonomi och arbetsmiljö och att skapa tid och utrymme för medarbetares fortbildning har strategisk bemanningsplanering varit ett viktigt utvecklingsområde under perioden. Utbildningsinsatser har genomförts för stödfunktioner i syfte att kunna stödja chefer i arbetet med strategisk bemanningsplanering och schemaläggning. En utredning har påbörjats kring organisering av arbetet med korttidsbemanning som väntas blir klar under hösten.

I linje med fokusområdet *Förstärkt kompetensutvecklingsstruktur* i kompetensförsörjningsplanen har ett nytt underlag för medarbetarsamtal utarbetats där kompetens är ett eget avsnitt. Ett av syftena är att utveckla dialogerna mellan chef och medarbetare i syfte att tydliggöra kopplingarna mellan verksamheternas mål, medarbetarens kompetens och framtida utvecklingsbehov.

Lärplattformen *Malmö Lär* är ett viktigt verktyg för löpande kompetensutveckling och fortbildning i verksamheten. Plattformen ska ge en lättillgänglig och strukturerad lärmiljö för både medarbetare och chefer. Under perioden har en lokal organisation etablerats för arbetet med att successivt bygga ut utbildningsutbudet.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Även om nämnden ser en positiv förflyttning när det gäller den formella kompetensen närmast barnen visar uppföljningen på fortsatta utmaningar kring fördelningen av kompetens. För att möta behoven i barngrupperna ställs fortsatta krav på utvecklingsarbete för att stärka förskolornas strukturella förutsättningar för utbildningsuppdraget och det kompensatoriska arbetet.

I detta sammanhang är det av stor vikt att följa effekterna av de nya rektorsområdena, de förändrade beslutsmandaten för rektor och biträdande rektor samt den nya rollen för förste förskollärare. Vidare behöver effekterna av det pågående anpassningsarbetet följas. Det är också av vikt

att väga in hur nationella utredningar och nya lagförslag kan komma att påverka nämndens bidrag till målet.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen baseras på den fortsatta förstärkningen av den formella kompetensen hos den pedagogiska personalen närmast barnen under perioden. Riktade insatser genom kompetensutveckling och även samarbeten med andra nämnder och utbildningsanordnare bedöms bidra till målet. Samtidigt visar uppföljningen på fortsatta utvecklingsbehov när det gäller fördelning av kompetens i förhållande till behoven i barngrupperna.

Indikator och uppföljning	Utfall
Andel förskollärare per förskola Uppföljning Uppföljningen avser förskollärare inklusive förste förskollärare. Nämndens beslutade inriktning från och med år 2026 är att alla förskolor ska ha minst 33 procent förskollärare. I juni 2026 uppgick andelen i genomsnitt till 40 procent. I juni 2025 var genomsnittet 37 procent. I juni 2026 hade 87 procent av förskolorna minst 33 procent förskollärare. Andelen förskollärare per förskola varierade mellan 20-61 procent (juni 2025: 21-62). Antalet förskollärare ökade jämfört med samma period föregående år från 1 353 till 1369 medarbetare (+16). Tidigare under mandatperioden var nämndens inriktning minst 30 procent förskollärare per förskola. För att kunna visa utvecklingen över tid behöver en jämförelse göras utifrån denna inriktning. I juni 2025 hade 88 procent av förskolorna minst 30 procent förskollärare. Andelen år 2026 uppgick till 96 procent.	40 %
Andel formellt utbildade barnskötare per förskola Uppföljning Nämndens beslutade inriktning är att alla barnskötare på kommunens förskolor ska vara formellt utbildade. I juni 2026 var genomsnittet för andelen barnskötare med formell utbildning per förskola 87 procent, vilket är en ökning jämfört med samma period föregående år (80 procent). I 37 procent av förskolorna hade alla barnskötare formell utbildning (juni 2025: 20 procent) och andelen formellt utbildade barnskötare per förskola varierade mellan 50-100 procent (juni 2025: 40-100 procent). Antalet barnskötare minskade jämfört med samma period föregående år från 2 036 medarbetare till 1812 (-224).	87 %

Indikator och uppföljning	Utfall
Andelen pedagogisk personal med god, hög och mycket hög kompetens. Uppföljning Förskolenämnden följer upp den kvalitativa kompetensnivån vartannat år enligt Malmö stads ledningssystem för kompetensförsörjning. Nämndens önskade utfall för indikatorn är minst 90 procent. Enligt nämndens budget för året ska uppföljning ske i samband med Årsanalys 2026. Uppföljningen görs genom de kompetensmål som formulerats av rektorerna inom ramen för Malmö stads ledningssystem för kompetensförsörjning. Det innefattar fyra kompetensnivåer: viss, god, hög och mycket hög kompetens. Uppföljningen sker utifrån fastställd undersökningsmetod i ledningssystemet för kompetensförsörjning där rektor gör en bedömning av kompetensnivån hos medarbetarna. 2025 års kvalitativa undersökning visade att 84 procent av medarbetare av den pedagogiska personalen hade god, hög eller mycket hög kompetens.	

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service

Hur har det gått?

Förskolenämnden har under perioden fortsatt arbetet för att säkerställa en likvärdig förskola för alla barn i Malmö, oavsett bostadsort eller familjens socioekonomiska förutsättningar. Arbetet omfattar även att erbjuda vårdnadshavare och familjer en god och likvärdig service i kontakten med den kommunala förskoleverksamheten.

Nämndens bidrag följs upp inom områden som uppsökande arbete, digital inkludering och utveckling av den digitala systemmiljön. Indikatorn *Andelen nöjda vårdnadshavare* baseras på en enkät som genomförs vartannat år och där nästa enkätundersökning genomförs år 2027.

Under perioden har arbetet fokuserat på att stärka förutsättningarna för digital kommunikation och samverkan med vårdnadshavare, bland annat genom insatser för inkluderande föräldrasamverkan och ökad digital tillgänglighet för nyanlända familjer. Arbetet med särskilda platserbjudanden i avgiftsfri allmän förskola för nyanlända barn har fortsatt som planerat.

Varför blev det så?

Arbetet med att utveckla kommunikationen och samverkan med vårdnadshavare har fortsatt under perioden. Detsamma gäller utvecklingen av effektiva och rättssäkra arbetssätt för digital kommunikation mellan förskola och vårdnadshavare.

Ett prioriterat område har varit att stärka digitalt innanförskap och nå familjer som av olika skäl har begränsad tillgång till kommunal service. Under våren inleddes ett arbete för att öka kunskapen om nyanlända vårdnadshavares användning av det digitala stödet för kommunikation. Detta i syfte att utveckla mer användarvänliga lösningar. Servicenämnden har också anslutit sig till arbetet, vilket skapar förutsättningar för erfarenhetsutbyte och kunskapsdelning mellan verksamheterna.

Servicenämnden och Malmö universitet går dessutom framöver in i ett projekt med förskolenämnden för att följa hur samverkan med civilsamhället kan stärka kontakt och dialog med Malmöborna. Även vårdnadshavare med skyddade personuppgifter har under våren fått tillgång till det digitala stödet, vilket ytterligare stärker förutsättningarna för samverkan mellan hem och förskola.

Det uppsökande arbetet som bedrivs i samverkan med andra nämnder och civilsamhället bedöms stärka möjligheterna att nå utrikesfödda och nyanlända barn samt barn från socioekonomiskt sårbara familjer i områden med lägre inskrivningsgrad. Arbetet bedöms samtidigt bidra till att stärka vårdnadshavares tillit till och samverkan med förskolan.

Hur påverkar det arbetet med bidragen?

Samarbetet med vårdnadshavarna har identifierats som ett prioriterat utvecklingsområde i nämndens fortsatta utvecklingsarbete. Det fortsatta arbetet behöver inriktas på att utveckla och integrera det digitala stödet i verksamhetens ordinarie arbetssätt för att stärka kommunikationen med vårdnadshavare och bidra till en likvärdig service. Samverkan med andra nämnder och civilsamhället fortsätter att vara en viktig del i arbetet för att nå fler barn och familjer som idag har lägre deltagande i förskolan.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på uppföljningar av pågående insatser som visar att det inom förskoleverksamheten pågår utvecklingsarbete inom en rad områden som tillsammans bidrar till att höja kvaliteten och likvärdigheten i servicen till barnens familjer och vårdnadshavare.

Indikator och uppföljning	Utfall
Andelen nöjda vårdnadshavare Uppföljning Förskolenämndens genomför en enkät till vårdnadshavare vartannat år. Den senaste enkäten genomfördes våren 2025. Nämndens inriktning är att andelen nöjda vårdnadshavare ska öka. Andelen vårdnadshavare som uppgav att de utifrån ett helhetsperspektiv instämde i påståendet att de var nöjda med kvaliteten på sitt barns förskola år 2025 uppgick till 91 procent. År 2023 uppgick andelen till 88 procent. Nästa enkätundersökning genomförs våren 2027.	

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall jan-aug	Prognos helår
Nettokostnad	-2 105 837	-3 173 014
Kommunbidrag	2 145 237	3 213 014
Resultat (budgetavvikelse)	39 400	40 000

Viktiga förklaringar

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar	Budgetavvikelse perioden	Prognos helår
Befolkningsansvar	64 867	85 000
Familjecentraler, öppna förskolor och uppsökande verksamhet	163	750
Administration och myndighetsutövning	2 282	-2 506
Lokaler	-3 550	0
Kommunala förskolor	-24 362	-43 244
Summa budgetavvikelser	39 400	40 000

Förändringar jämfört med ekonomisk prognos

Viktiga förändringar jämfört med ekonomisk prognos	Belopp
Befolkningsansvar	25 000
Familjecentraler, öppna förskolor och uppsökande verksamhet	750
Administration och myndighetsutövning	-2 506
Lokaler	0
Kommunala förskolor	16 756
Summa förändringar	40 000

Investeringsram

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Inventarier i samband med nybyggnation	500	4 500	4 000
Förbättringar i inne- och utemiljö på befintliga förskolor	16 600	14 600	-2 000
Säkerhet	9 900	10 900	1 000
Finansiell leasing	0	0	0
Summa investeringar	27 000	30 000	3 000

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Förskolenämndens resultat för årets åtta första månader innebär ett överskott mot budget på cirka 39,4 mnkr. För helåret prognostiseras ett överskott mot budget om 40 mnkr.

Nedan beskrivs utvecklingen av befolkningen i nämndens målgrupp, vilket har stor påverkan på den ekonomiska prognosen. Vidare beskrivs övriga faktorer som påverkat resultat och avvikelse i förhållande till driftsbudgeten

Befolkningsutveckling

Malmö stads befolkningsprognos och det genomsnittliga antalet barn i åldersgruppen 1-5 år ligger till grund för förskolenämndens budgetering under året. Andelen barn som efterfrågar plats påverkar förskolenämndens behov av platser, vilka tillgodoses av både kommunala och fristående förskolor.

Det är den befolkningsprognos som antogs av kommunstyrelsen under 2025 som kommunbidragstilldelningen utgår från och som nämndens budgeterade volymer baseras på. Prognosen pekade mot en fortsatt minskning av antalet barn i åldern 1-5 år, vilket har varit en trend i flera år. Enligt stadens senaste befolkningsprognos från 2026 förväntas antalet folkbokförda barn i genomsnitt under året uppgå till 20 575 med ett prognostiserat antal om 20 362 i slutet av året. Utfallet under perioden har varit ännu lägre än vad den senaste befolkningsprognosen förutspådde och antalet barn i befolkningen bedöms vara lägre än prognosen även under resterande del av året. Detta påverkar antagandet om antal barn i befolkningen som efterfrågar plats.

Förskolenämndens volymer

Volymer	Budget 2026	Prognos 2026	Budgetavvikelse
Antal barn i befolkningen 1-5 år	20 944	20 575	-369
Andel barn i befolkningen som efterfrågar plats	89,1 %	87,8 %	-1,3 %
Antal placerade barn	18 661	18 055	-606
Andel heltidsplatser	99,1 %	99,1 %	0,0 %
Totalt antal heltidsplatser	18 493	17 893	-600

Enligt den senaste befolkningsprognosen väntas det genomsnittliga antalet barn i åldersgruppen i 1-5 år uppgå till 369 färre än vad som budgeterats. Av de barn som finns i befolkningsgruppen beräknas efterfrågan på plats i förskola och pedagogisk omsorg att bli 1,3 procentenheter lägre än budgeterat. En förklaring till den lägre efterfrågan är att de två senaste årskullarna som börjat grundskolan haft något högre efterfrågan på plats än både tidigare och nuvarande årskullar. Prognosen för efterfrågan påverkas

också av stadskontorets bedömning om antalet barn i befolkningen. En för hög befolkningsprognos riskerar att underskatta den faktiska andelen barn som efterfrågar plats.

Antalet placerade barn i Malmös förskoleverksamheter prognostiseras bli 606 färre än budget. Prognosen visar att andelen av de placerade barnen som har heltidsplats bedöms till 99,1 procent, vilket är på samma nivå som budgeterat.

Den totala prognosen för antalet barn med heltidsplats under året visar att totalt 17 893 heltidsplatser i genomsnitt tas i anspråk, vilket är 600 färre än budget. Detta är det antalet heltidsplatser som nämnden bedöms ha betalningsansvar för under året och som kommer att finnas i antingen kommunal eller fristående verksamhet, i Malmö eller i andra kommuner.

Heltidsplatser	Budget 2026	Prognos 2026	Budgetavvikelse
Kommunal verksamhet	15 300	14 707	-593
Försäljning kommunal verksamhet	-20	-28	-8
Köp av andra kommuner	45	39	-6
Fristående verksamhet i Malmö	3 058	3 090	32
Fristående verksamhet utanför Malmö	110	85	-25
Totalt antal heltidsplatser	18 493	17 893	-600

Under perioden har antalet heltidsplatser i kommunal verksamhet varit lägre än budgeterat och för helåret visar prognosen på 600 heltidsplatser färre än budget i de kommunala förskolorna. Försäljning av kommunala platser till barn boende utanför Malmö stad visar på åtta barn fler än budgeterat. Detta visas som ett negativt tal i tabellen ovan då förskolenämnden inte har betalningsansvar för dessa barn då de är folkbokförda i andra kommuner än Malmö. Köp av plats för Malmöbarn som är inskrivna i verksamhet i andra kommuner bedöms vara sex barn färre än budgeterat.

Antalet heltidsplatser i fristående verksamhet i Malmö har från januari till augusti varit högre än budgeterat. Prognosen för helåret visar att det kommer vara 32 barn fler inskrivna i fristående verksamhet än budgeterat och prognosen för barn inskrivna i fristående verksamhet utanför Malmö bedöms vara 25 färre än budgeterat.

Befolkningsansvar

Befolkningsansvar	Prognostiserad avvikelse, i mnkr
Kostnad för köp av platser i kommunal verksamhet	91,4
Kostnad för köp av platser i fristående verksamhet	-11,3
Köp och sälj av platser mellan Malmö och andra kommuner	2,1
Övriga intäkter och kostnader	2,8
Total budgetavvikelse	85,0

Befolkningsansvaret redovisar en positiv avvikelse mot budget för årets åtta första månader på 64,9 mnkr. Detta förklaras främst av att antalet platser som tagits i anspråk i förskolorna varit lägre än budgeterat vilket har inneburit lägre kostnader för befolkningsansvaret. Detta är en konsekvens av att antalet barn i befolkningen är färre än vad befolkningsprognosen visade. Utfallet av antalet platser har under perioden varit färre i kommunal verksamhet och fler i fristående verksamhet än budgeterat.

Bedömningen för helåret är att det även fortsättningsvis kommer vara färre heltidsplatser än budgeterats i de kommunala förskolorna och fler i de fristående verksamheterna. Sammantaget innebär detta lägre kostnader för befolkningsansvaret och därmed en positiv budgetavvikelse.

I kostnaden för köp av platser i fristående verksamhet ingår en beräknad retroaktiv utbetalning till de fristående verksamheterna. Anledningen är att de kommunala förskolorna förväntas ha högre kostnader än budgeterat under året, vilket redogörs för i kommande avsnitt.

Avvikelsen avseende övriga intäkter och kostnader förklaras huvudsakligen av lägre kostnader för riktade statsbidrag än vad som har budgeterats.

Samtantaget prognostiseras en positiv budgetavvikelse på 85,0 mnkr för befolkningsansvaret.

Familjecentraler, öppna förskolor och uppsökande verksamhet

Familjecentraler, öppna förskolor och uppsökande verksamhet	Prognostiserad avvikelse, i mnkr
Familjecentraler och öppna förskolor	0,8
Annan uppsökande verksamhet	0,0
Total budgetavvikelse	0,8

Familjecentraler, öppna förskolor och uppsökande verksamhet redovisar för perioden januari till augusti en positiv avvikelse mot budget på 0,2 mnkr. Främsta förklaringen till avvikelsen är lägre personalkostnader än budgeterat.

För helåret prognostiseras en positiv avvikelse mot budget på 0,8 mnkr.

Administration och myndighetsutövning

Administration och myndighetsutövning	Prognostiserad avvikelse, i mnkr
Förvaltningsledning	-1,0
Nämnd	0,0
Planering och analys	-2,5
HR	1,0
Ledningsstöd och kommunikation	1,0
Kvalitet och utveckling	-1,0
Total budgetavvikelse	-2,5

Förvaltningsledning, stödfunktioner och kostnader för förskolenämnden visar under perioden januari till augusti en positiv avvikelse på 2,3 mnkr jämfört med budget. Till största del beror detta på att budgeterade tjänster varit vakanta och inneburit lägre personalkostnader. Avvikelsen för förvaltningsledningen beror på högre systemkostnader än budgeterat. Bedömningen för helåret är ett negativt resultat mot budget motsvarande 2,5 mnkr. Under året har tre administrativa lokaler avvecklats och verksamheten har omlokaliserats till en kontorslokal, vilket har inneburit högre hyres- och flyttkostnader än budgeterat under senare delen av året.

Lokaler

Lokalkostnader	Prognostiserad avvikelse, i mnkr
Hyror	-1,3
Lokalvård	6,5
El	-0,7
Övriga driftskostnader	-2,5
Kapitalkostnader	-2,0
Total budgetavvikelse	0,0

Utfallet för nämndens lokalkostnader har under årets första åtta månader varit 3,6 mnkr högre än vad som har budgeterats.

Kostnader för hyror bedöms under året vara 1,3 mnkr högre än budgeterat. Kostnader för lokalvård prognostiseras till 6,5 mnkr lägre än budgeterat vilket huvudsakligen förklaras av lägre kostnader för både internt och externt städ på grund av nya upphandlingar och lägre prisuppräknningar än förväntat. Kostnader för elförbrukning bedöms under året vara 0,7 mnkr högre än budgeterat.

För helåret prognostiseras nämndens lokalkostnader vara i balans med budget.

Kommunala förskolor

Kommunala förskolor	Prognostiserad avvikelse, i mnkr
Utbildningsområden	-31,3
Stödfunktioner kopplade till de kommunala förskolorna	-11,4
Övriga intäkter och kostnader	-0,5
Total budgetavvikelse	-43,2

De kommunala förskolorna uppvisar en negativ budgetavvikelse på -24,3 mnkr efter de åtta första månaderna.

Totalt sett har de kommunala förskolorna haft färre inskrivna barn än budgeterat under perioden. Även under den resterande delen av året bedöms utbildningsområdena generellt ha färre barn inskrivna än budgeterat vilket är en konsekvens av att antalet barn i befolkningen som ingår i nämndens målgrupp förväntas fortsätta minska. Som tidigare år finns det en osäkerhet inför höstens placering av barn vilket till stor del beror på att antalet barn fortsätter minska men även för att de yngre barn som efterfrågar förskola är färre än de sexåringar som börjar grundskola.

Sammantaget kommer utbildningsområdena därför att ha lägre platsintäkter än budgeterat.

Samtidigt är bedömningen att de kommunala förskolornas personalkostnader kommer att vara högre än budgeterat under året. Ett minskande barnantal innebär att en anpassning av personalkostnaderna pågår för att undvika ekonomiska obalanser. Detta sker successivt för att säkerställa förskolornas kvalitetsmässiga förutsättningar, men det är svårt att förändra i samma takt som antalet barn minskar. Detta leder i sin tur till högre personalkostnader än budgeterat och är den huvudsakliga förklaringen till utbildningsområdenas bedömning om negativ budgetavvikelse.

Anpassningsarbetet med anställningsstopp för barnskötare och pedagoger med inriktning förskola samt utökad vakansprövning för samtliga tjänster har under året haft en positiv ekonomisk effekt. Sedan den ekonomiska prognosen i maj har anpassningsarbetet fått ökat genomslag, vilket medfört att utfallet för personalkostnaderna i de kommunala förskolorna blivit lägre än tidigare prognostiserat. Detta har bidragit till en förbättrad helårsprognos.

Antalet barn som beviljats uppskjuten skolstart har blivit fler vilket gör att kostnaden för barn som inte ingår i nämndens demografiska målgrupp har ökat de senaste åren.

För stödfunktioner kopplade till de kommunala förskolorna prognostiseras en negativ budgetavvikelse på 11,4 mnkr mot budget. Detta förklaras främst av högre personalkostnader än budgeterat inom måltidsenheten och bemanningsenheten.

För övriga intäkter och kostnader prognostiseras ett underskott mot budget om 0,5 mnkr.

Sammantaget prognostiseras en negativ avvikelse mot budget på 43,2 mnkr för de kommunala förskolorna.

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram

Nämndens investeringsram uppgår för 2026 till 30 mnkr.

Av investeringsramen prognostiseras 0,5 mnkr till investeringar i samband med nybyggnation. Under 2026 är det enbart Klövervallens förskola som färdigställs. 26,5 mnkr av investeringsramen investeras i redan befintliga förskolor. Av detta belopp planeras 16,6 mnkr användas till förbättringar i inne- och utemiljön. För en förbättrad kvalitet och en trygg och säker miljö i förskolor avsätts 9,9 mnkr till åtgärder avseende säkerhet.

Av det totala investeringsutrymmet prognostiseras 27 mnkr att användas under året, vilket är 3 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av lägre investeringar i samband med nybyggnation än vad som har budgeterats.

Nettokostnadsutveckling

Tkr	Prognos 2026	Utfall 2025	Förändring i %
Intäkter	2 479 697	3 051 445	-18,7
Kostnader	-5 652 711	-6 238 865	-9,4
Nettokostnad	-3 173 014	-3 187 420	-0,5

Analys av nettokostnadsutveckling

Nettokostnadsutvecklingen beskriver förhållandet mellan prognostiserades intäkter och kostnader jämfört med utfallet föregående år. Nämnden ska besvara frågan vilka förändringar i verksamheten som har påverkat utvecklingen i förhållande till föregående år.

Nämndens nettokostnad prognostiseras till 3 173 mnkr, jämfört med 3 187 mnkr föregående år, vilket innebär en minskning av nettokostnaden med 0,5 procent. Förskolenämndens nettokostnad bedöms minska från föregående år som en konsekvens av det finns färre barn i verksamheterna vilket påverkar den totala nettokostnaden.

Den största avvikelsen mellan åren är en förändring i den interna redovisningsmässiga hanteringen av de kommunala förskolornas lokalkostnader. Detta påverkar både nämndens intäkter och kostnader i lika stor utsträckning men totalt sett har detta ingen ekonomisk påverkan på resultatet.

Resultaträkning

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Bidrag	257 062	247 062	10 000
Övriga intäkter	2 222 635	2 297 635	-75 000
Totala intäkter	2 479 697	2 544 697	-65 000
Lönekostnader	-1 599 660	-1 620 878	21 218
PO-Pålägg	-649 950	-658 732	8 782
Övriga personalkostnader	-381	-381	0
Totala personalkostnader	-2 249 991	-2 279 991	30 000
Lokal- och markhyror	-410 885	-410 885	0
Övriga kostnader	-2 928 085	-3 003 085	75 000
Avskrivningar	-57 581	-57 581	0
Totala övriga kostnader	-3 396 551	-3 471 551	75 000
Nettokostnad exkl. finansnetto	-3 166 845	-3 206 845	40 000
Kommunbidrag	3 213 014	3 213 014	0
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-6 169	-6 169	0
Resultat	40 000	0	40 000
Nettokostnad	-3 173 014	-3 213 014	40 000

Interna transaktioner uppgår till 2 029 mnkr och ingår i raderna övriga intäkter samt övriga kostnader.

I resultaträkningen redovisas en positiv avvikelse om 10 mnkr på raden Bidrag. Avvikelsen avser riktade statsbidrag.

På raderna övriga intäkter och övriga kostnader redovisas en avvikelse om -75 mnkr. Avvikelsen beror på att antalet barn i befolkningen förväntas bli lägre än det som legat till grund för nämndens demografiska underlag, vilket medför lägre kostnader totala personalkostnader under året. Det innebär en positiv avvikelse avseende personalkostnader om 30 mnkr.

Uppdatering investeringar 2027

Investeringsutgifter 2027 samt plan för 2028-2032 (belopp i tkr)

Investeringsstyp	Begäran 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032
Inventarier vid nybyggnation och förbättringar i inre- och utemiljö på befintliga förskolor	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Finansiell leasing, Kranens förskola	110 000					
Summa investeringssam	140 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000